

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 1

SAYI : 3

M A R T 1 9 6 2

İÇİNDEKİLER

	Sahife
Kalkınmada temel şart Samimi işbirliği	3
Kalın karton kutu ambalaşlarının standardizasyonu	4-5
Mr. Chutter eski görevine başladı	6
Standard dünyasından portreler	7
Türk standardlarının karakteristikler	9
TSE'den haberler ...	10-11-12
Turuncılar standardı mecburi olarak yürürlüğe konuldu	13-14
Yeni yağlıboya standarı	15
Şeftali önemli ihrac mallarımız arasına katılıyor	16-17
Japonya'da standardizasyon	19
Dünyadan standard haberleri	21
ISO ve IEC haberleri ...	22-23
Yeni yayıcılar	24
Standard normlara uygunluk cezalandırılıyor	25
Beynemilel ticaretin içinde standardizasyonun rolü	27-28
Summary of Contents	30-31-32

ADAKALE SOKAK 27
A N K A R A

31 Mart 1962 tarihinde basılmıştır.

VERİMLİ SONUÇLAR

Memleketimizin standard işleriyle ilgili çevreleri, bu ay içinde mutlu olay ve sonuçlarla karşılaşmışlardır.

Türk Standardları Enstitüsünün hazırlayarak kabul ettiği ve yayınları arasında memleket hizmetine sunduğu Turuncılar Türk Standardını, Bakanlar Kurulu mecburi olarak yürürlüğe koymuş ve karar Mart ayının sonuna doğru Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Gelecek mevsimde artık portakallarımız, limonlarımız, mandarinlerimiz ve altintopalarımız standard ölçülere uygun özellikte, boyutta ve ambalajlarda ihrac olunacaktır.

Yine Mart ayı sonunda toplanan Türk Standardları Enstitüsü Teknik Kurulu, uzun zaman ve büyük emek harcanarak TSE organlarında hazırlanan, dört standard taslağını tatkive başmış ve bir tanesini kabul etmiştir.

Böylece şimdide kadar kabul edilerek yürürlüğe konulan Türk Standardları sayısı 39 takıma yükselmiştir. Bunlar, Kontinan hesabiyle foy olarak 400 e yakın standarda varmaktadır.

Bu dört standard arasında yer alan hali standarı TSE'nin dünya literatürüne eklediği orijinal bir çalışmadır. Bu standardin uygulanması ile halılarımızın eski geleneksel türlerine kavuştalarının sağlanması istenmektedir.

TSE'deki çalışmaların artık meyvelerini vermeğe başladığına güzel örnekler sayılan yukarıdaki satırlara eklenecekler de az değildir. Yine Mart ayında, yarımına ümitle bağlandığımız yaş meyvelerimizden şeftali standarı tasarısı tamamlanmış, üzüm standarı tasarısı da sonuna yaklaşmıştır. Ayrıca endüstri alanında yeni 4 standart tasarısı da Teknik Kurula sunulacak hale getirilmiştir.

Bütün bu güzel haberler bu sayıda; teknik açıklamalarıyla verilmiştir.

Görülüyorki, standart çalışmalarımızın hasat mevsimi verimli bir mahsul ile başlamış bulunmaktadır.

TSE

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜNDEN İki Teknik Eleman Aranıyor

TSE Lâboratuvarları için Birleşik Amerika'ya gönderilip yetiştirilmek ve dönüste lâboratuvara görev verilmek üzere iki erkek eleman alınacaktır.

İsteklilerin; askerliğini yapmış olması, en az 35 yaşında bulunması, ingilizceyi çok iyi bilmesi ve kimya yüksek mühendisi yahut makina yüksek mühendisi olması, 10 sene de lâboratuvarlarda fiilen hizmet görmüş bulunması şarttır.

Müracaat müddeti 28 Nisan 1962 Cumartesi günü saat 13.00'de son bulacaktır. İsteklilerin, Ankara - Bakanlıklar 73 sayılı posta kutusu adresine biyografilerini göndermeleri ve Amerika'daki eğitimi sırasında Türkiye'de Türk lirasile bir ok - tediye istiyorsa miktarını ve dönüşünde görevde atandığında almak istediği ücreti bildirmeleri ilân olunur.

Standard — 33

The advertisement features a large industrial building with multiple wings and a chimney, labeled 'E.L.A.' above it. In the foreground, several types of valves and fittings are displayed. A line labeled 'İLANCIK' points from the building towards the valves. To the right, a list of five bullet points highlights the quality and reliability of the products:

- İmalâtımız her türlü **garantılı** haizdir.
- Fabrikamız, Türkiye'de hakiki sanayinin icaplarını tâhakkuk etfîrmıştır.
- İmalâtımız evsaf ve ucuzluk bakımından rakip-sizdir.
- Fabrikamız bütün Orlandoğu ihtiyaçlarını karşılayabilecek kapasitede olup **İLGİLİ İHRACATÇILARIN DİKKATİNİ ÇEKERİZ**

PRES DÖKÜM SANAYİİ Ltd. Şti.

SERMAYESİ 2.000.000 T. L.

VALFLER HAKKINDA TSE'CE HAZIRLANAN TS. 6 SAYILI TÜRK STANDARDI MECBURİ OLARAK YÜRÜRLÜKTEDİR.

Standard — 34

KALKINMADA TEMEL ŞART SAMİMİ İŞBİRLİĞİ

Faruk A. SÜNTER

Her alanda olduğu gibi, özellikle ekonomik alanda da işbirliği, kalkınmanın temel şartı olarak belirmektedir.

Gerçekten, bugünün dünyasında her konu, çeşitli bilimsel kollarla ayrılmakta ve özel uzmanlarca derinleştirilmektedir. Hal böyle olunca, herhangi bir işi bir bütün olarak ele alıp planlaştmak, varılan sonuçları verimli olarak uygulamak çok halkalı bir uzmanlar zincirinin samimi işbirliğine bağlı kalmaktadır.

Bu işbirliği gereği gibi sağlanamazsa, her dalda ayrı ayrı ve başarılı uzmanlar yer yer belirseler bile, milletce beklenen verimli sonuçlar alınamaz.

Memleketimizin bugün en önemli dâvalarından biri, ihracatımızın arttırılması konusudur. Büyük bir dış ticaret bilançosu açığını kapatmak ilk hedef olarak karşımızda durmaktadır.

Yillardanberi bu noktada herkes aynı kani ve anlayıştır. Çünkü, bu dâva millî bir dâvâdır. Kişisel bir konu olmayıp, bir takım (team) dâvasıdır. Unutmayalım ki, bu işde:

- verimli toprak dâvasını,
  - kredi dâvasını,
  - bol istihsal dâvasını,
  - kaliteli, hastalıksız mal dâvasını,
  - hilesiz boy ayırma ve ambalajlama dâvasını,
  - standart dâvasını,
  - iyi şartlar altında depolama, taşıma işlerini düzenleme dâvasını,
  - yabancı pazarlardan marketing haberlerini vakitinde alma ve oralarda propaganda işlerini düzenleme dâvasını,
- ve bunların altında gizli bulunan daha pek çok sayıda dâvayı halletmek zorundayız.

Fakat yukarıdaki konulara bir göz gezdirecek olursak görürüz ki, bunların her biri, ayrı

bir bilim kolunun kapsamında, başka bir bakanlığın, başka bir kuruluşun yetki ve sorumluluğu içindedir.

Bugüne kadar bütün bu işlerde, bakanlıklarımız, onlara bağlı kuruluşlarımız, kamu kurumlarımız arasında koordine bir sistem tam olarak kurulmamıştır. Hal böyle olunca dağılan sorumluluk verimli sonuç almağı engellemekte ve ayrıca buna paralel olarak aynı işlerin bir çok yerde iki veya üç defa tekrarına sebep olmaktadır.

Artık bu nokta iyice anlaşılmalı, her alanındaki ve her derecedeki yetkililer elele ve takım sorumluluğunu da benimseyerek işe koyulmalıdır.

Türk Standardları Enstitüsü'nün çatısı altında bugün varılan işbirliğinin verimli sonuçlar alınmasında rolü büyüktür. Üniversite, Târim, Ticaret, Sanayi, İmar ve İskân Bakanlıklar ve ilgili diğer bakanlıklar, iktisadi devlet teşekküler, bütün resmi ve özel sektörün el ele vermesi ve işi bir bütün olarak, takım halinde ele alması bu başarının ana temelidir.

Scn yıllarda memleket hizmetinde yer alan Devlet Plânlama Dairesi ile İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi kendi alanlarında TSE gibi, birer ortak işbirliği çatısı olarak takım halinde çalışma alışkanlığının öncülüğünü yapan faydalı kuruluşlardır. Buralarda plânlanan işlerin bölgümlerini her sorumlu sistemi olarak paylaşır ve yürütürse dâvalarımız kolayca hal yoluna girer.

Devlet Plânlama Dairesinde ve İGEME'de hemen bütün ilgililer bir arada olduğuna göre yapılacak iş çok kolaylaşmıştır. Şimdi tutulacak yol, bu havanın ilgililerin ana kuruluşlarına da yayılmasını sağlamak ve samimi işbirliği anlayışını en alt kademelere kadar benimsetmektir.

TSE kendine düşen alanda bu yoldadır ve yeni işbirliklerine de hazırlıdır.

Çabuk bozulabilen yiyecek maddelerinin

KALIN KARTON KUTU

Yaş meyve ve sebze konusunda geçen yıl Wageningen'de yapılan konferansta ele alınan bazı meseleleri geçen sayılarımızda okuyucularımızın istifadesine sunmuştuk. Aşağıda, bu konferanstaki Avrupa Kalın Karton Kutu İmalatçıları Federasyonundan M. André Plion'un tebliğini veriyoruz.

Çabuk bozulabilen yiyecek maddeleri için imal edilen kalın karton ambalaj kutularının standartizasyonu kriterlerinin ne olabileceği ve bu nevi yiyecek maddelerinin ambalajlarının standartizasyonu için Avrupa Ekonomik Komisyonunun Dâhilî Nakliyat Komitesince yapılan muhtelif tecrübeler aşağıdaki hususlara taallûk etmektedir :

— Karton kutulara konarak ambalajlanacak maddelerin tesbiti,

— Ambalajların mukavemeti ve buna dair yapılan tecrübeler sıkıştırılmaya, düşmeye, parçalanmaya, eğilip büükülmeye ve ıslaklığa karşı mukavemet,

— Ambalajların ebatları,

— Tasdik ve kontrol.

Biz bilhassa tevzie ve satış usullerine has yeni faktörler dolayısı ile ambalaj kutularının ebatlarının araştırılması üzerinde israr edilmek istiyoruz.

Hiç şüphesiz bugün çabuk bozulabilen yiyecek maddelerinin müstahsili de, nakliyecisi de, tevzi edeni de ister istemez nakliye sonunda ambalajın gözeneklerinde parçalanması prensibe doğru önemlidir.

Bu ambalajların sağladığı kolaylıklardan ötürü, bu nevi satışlarda umumiyetle muhasebe müamelelerinde bir sadeliğ ve müsteriye en iyi şekilde hizmet müşahade edilmektedir. Bu ambalajların esaslı vasıfları malların en iyi bir şekilde muhafazası ve satışa en iyi bir şekilde hazırlanmasıdır.

Ambalajlamada kaydedilen terekki ve bir kaç senedenberi tevzi sistemindeki tekamül ve bilhassa müsterilerin kendi kendilerine alışveriş yaptıkları büyük gıda maddeleleri ve diğer mağazaların açılmasıyla

kalın karton kutu imalatçıları ilgili bütün mesleklerin nazari dikkatini çekmelidir. Zira bu faktörler, çok sıkı ticari emirlere ve ambalajların müstahsil tarafından kullanılması şartlarına sıkı sıkıya bağlı olarak, yeni satış usullerini tâyin eder.

Cok umumi bir görünüşle, kalın kartonlar sadece Amerikan tipi nakliye kutuları imalinde kullanılmaz. Bu kalın mukavvalar, bilhassa ezilebilin meyvelerin satışlarında ölçü vahidi olarak kullanılan ambalaj kutularının imalinde ve elma ve armut gibi meyvelerin ambalajlarında kullanılır.

Çabuk bozulabilen yiyecek maddelerinin ambalajının standartizasyonuna önyak olanların ve hususile demiryolu, karayolu ve hava yolu nakliyatçlarının, kalın karton ambalajların mahiyeti, tipi, ve ebatlarına dair tavsiyelerin neticeleriyle mesgul olmadıkları görülmektedir.

Filhakika, uzun zamandan beri ve hatta şimdi dahi, umumiyetle kabul edildiği üzere, çilek, kiraz ve ahududu gibi çabuk bozulabilen meyvelerin satışlarında tahta kutular kullanılmaktadır.

Şimdide kadar ağırlıklardaki insıcamı hususıyla bir chemmiyet atfetilmemiştir. Bunun sebebi tahtadan yapılan ambalaj sandıklarının imalatındaki toleransların, karton kutu ambalaj imalatçılarının kabul ettiği toleranslardan çok farklı olması ve sadece nakliye ve el değişim türme bakımından bu nevi buluşların tesirinin aynı anlayış dahilinde mütlâa edilmemesidir.

Nakledilen meyva ve sebzelerin muayyen bir yüzde nisbetinde bozulduğu umumiyetle kabul edilmektedir ve mahsullerin ezilmeleri ha-

YANDAKI FOTOĞRAFLarda KARTON KUTULAR
VE BUNLARIN TAŞINMASINDA PALETLER UZE-
RİNDEKİ BOYUTLARINA GÖRE CEŞİTLİ YER-
LEŞTİRME ŞEKİLLERİ GÖRÜLÜYOR.

(Courier de la Normalisation'dan)

AMBALAJLARININ STANDARDİZASYONU

lünde satış şartları duçar olunan zara
ra uydurulabilmektedir.

Büyük yiyecek maddeleri satan
mağazaların müşterilerine, alışmış
satış birimleri dahilinde, devamlı
iyi kaliteli ve fiyatlarla mümkün
olduğu kadar az değişiklik gösteren
mallar temin etmek mevzubahas
olduğu zaman, bütün bu tolerans ve
ticari imkânların tamamen ortadan
kalktı görülür.

Tevzi bu yeni direktifleri ih
male uğrasaydı, karton kutu ambala
jalarının ebat bakımından standar
dizasyona tabi tutulması, imalatçılar
için mühüm bir alâka arzetmiyec
ti.

Kalın karton veya oluklu karton
kutuların imalâtında kullanılan
transformasyon makinaları o şekilde
yapılmıştır ki bir ebattan diğer eba
da geçmek için yapılan ayarlamalar
nisbeten basittir ve bu malzeme çok
çeşitli bir istihsal için meydana ge
tirilmiştir.

Bu bakımından hiç şüphe yok ki
odun sanayii aynı avantajlardan is
tifadé edemez.

Bununla beraber surası bir haki
kattır ki, ebat araştırmalarına dair
yapılabilen tavsiyeler, çabuk bo
zulabilecek yiyecek maddeleri pi
yasasının müstakbel tekâmîlünü il
ham etmeli ve daha simdiden, biraz
önce tarifini yaptıgımız, tevziin yeni
vecheleri ihmali edilmemelidir.

Her halükarda, karton ambalaj
imalatçılarının iyice tesbit edilmiş
ebatlar dolayısıyle elde ettikleri avan
tajlar sabittir.

Tesbit edilecek ambalaj ebatla
rinin seçiminde, imalatçı ambala
jaların maddelerin ney'ine göre de
ğişen ve ihtiyaçlara cevap veren su
veya bu tipin yapılmasını kabul için
malumat toplayacaktır.

Meselenin bu sekil ile görüneşili
elma ve armut nev'inden meyvalar
için mevcut sandıklar gibi, nakliye
sandıklarını daha az alâkadar edi
yorsa da, örme tahta tepsiler için
mesele aynı değildir. Zira imalatçı
bunların mukavemetlerinin fazla ol
ması için çok muhtelif imal tarzları
üzerinde düşünecektir.

Kanaatımızca ambalajlık karton
kutuların standardizasyonu aşağıda
ki sıklara bağlıdır :

— Müstahsil ve satıcının kul
lanma kolaylığına,

— Nakliyecilerin el değiştirmeye
deki rahatlık ve süratine,

Bize öyle geliyor ki simdilik,
kullanılan nakliye vasıtmasına göre,
sandıkların kullanılması bakımından

nakliyecilerin nokta nazarı ile ik
tifa edilmiştir.

Oysa ki, satıcının nokta naz
arına daha geniş ölçüde bağlı olan
müstahsilin nokta nazarı çok ehem
miyetlidir.

Kabataslak olarak şu söylenebi
lir ki ilk standardizasyon projeleri
ile tesbit edilen eb'atlar tecrübe
den mülhem olmuştur.

Memleketter arasındaki farklar
çok küçük olarak zuhur etmiş ve
bu göze çarpan benzerlik ciddi bir
standardizasyon temennisine yol aç
mıştır.

Müşterilerin kendi kendine ser
vis yapabildiği büyük yiyecek v.s.
mağazalarının doğması, çok daha
ciddi ve sert tevzi usullerini empo
ze etmeyece ve adına mal gönderen
ler, mütecanis ve iyi seçilmiş satış
birimleri halindeki guruplamaları
müstahsillerin iyi idrak ederek san
dık veya tepsileri ona göre gönder
melerini temenni etmektedirler.

Saticilar, elverişlilik, muhafaza
ve satışa daveti tahta kutulara naz
arın daha iyi olan karton ambalaj
kutularının, her meyvenin tabiatına
ve satış şartlarına göre uydurulma
sına gittikçe daha fazla istemekte
dirler.

Bu hafif karton ambalajlar art
ık, örgülü sepetlere ve standardize
edilmeyen tepsilere hemen hemen
uyumaktadır.

Sı bir vakıadır ki çabucak mon
te ediliveren birçok sepet veya kutu
mevcuttur. Meseleyi komplike
hale getirmemek için mal gönderen
lerle prensip olarak mutabık olaca
ğız.

Bununla beraber, nakliyatta
ambalajların dış ve iç ebatlarının
tayınine dair nihai bir hal garesi
aranmasına büyük bir ehemmiyet at
fetimelidir.

Bizim bakımımızdan yapılabile
cek temenni, formüle edilen tavsi
yelerin, ambalajların iç ebatlarının
tayıni istikametinde gitmiş olmas
dır.

Karton kutu imalatçılarının e
bat hususunda bir standardizasyonu
gerçekleştiridine işaret edilerek
meselenin bu cephesi Cenevre'de da
ha simdiden oldukça tekâmîl etmiş
dir. Standardizasyon gerçekleştirmi
ştir, zira bütün dünyada ambala
jaj karton kutuların ebatları, iç ölç
üleri ile ifade edilmekte ve uzun
luk ve genişlik olarak rakamlar si
ralanmaktadır.

Nihayet ve bilhassa, tahta
ambalajlara nazaran daha büyük

ölçüde olmak üzere, karton kutular
istihlâke açık bulunmakta ve bütün
istihsal, transformasyon ve kommer
sializasyon bakımından karton am
balaj kutular daha çok alâka çek
mektedir.

Ambalajlanacak maddelerin muh
tel olması ve çok sıkı bir şekilde
sarılması zarfın mazrufa değil,
mazrufun zarfa uymasını icabetti
rir.

Çabuk bozulabilen yiyecek mad
delerinin nakliyesinde kullanılabile
cek ambalaj malzemelerinin ebatlarını,
maddelerin mahiyetine ve miktarına
göre seçilmesinin temenniye sayan
olacağı tabiidir.

Karton ambalajların kullanım
masının arzettiği teknik imkânların
çokluğu dolayısıyle küçük satış üni
teli ambalajları, kenarlı tepsilere
yahut karton kutulara koyarak
müsteşlikleri tam manasiyle mem
nun etmek daima mümkünündür.

Haklıkaten, ambalaja tekaddüm
eden safhadaki kâğıtlama umumi
yetle bir tek ameliye ile neticelen
mekte, hususi baskı ameliyeleri ile
muntazam ebatlar temin edilmekte
ve ambalajlanan malların biri di
ğerine benzemekte olduğundan, bu
malların gruplar halinde dizilme
sindeki toleranslara çok az yer kal
maktadır.

Meselenin bu vechesi ihmali e
dilecek olursa, ambalaja tekaddüm
eden ve ön ambalaj diyebeceğimiz
ilgili faaliyetlerin heyeti umumiye
sinin getireceği büyük hizmetlerle
karşı karşıya kalınacaktır.

Nakledilecek malların ambalaj
larında iki üç santimetrelük de
ğişmelerin ne kadar mühüm olabilece
ğinin ehemmiyetine işaret edildiği
zaman bu, ambalaj ebatlarının a
raştırmamasının hususi vechesini tek
rar hatırlatmıştır.

Tevzi usullerindeki devamlı te
kâmîl dolayısıyle bizim de bu hususu
aydinlatmamız temenniye şayan gö
rünmektedir.

Netice olarak, nakliyatta kulla
nilan kalm karton kutu imalatçıları
Avrupa Federasyonu, çabuk bozul
abilen yiyecek maddeleri nakliyesi
mevzuunun basit donelerini muhafa
zaya meyleden tavsiyelere istirak
etmeyi temenni etmekten başka bir
sey yapamaz.

Ambalaj karton kutuların kul
lanılması gittikçe göze çarpan bir
hal almaktadır.

Bu sebeple ambalajda karton
kutu kullananların temsilcileri haki
(Devami 26. sahifede)

Mr. R. F. CHUTTER ANKARA'YA DÖNEREK ESKİ GÖREVİNE BAŞLADI

Birleşik Amerika Devletlerinin Milletlerarası Kalkındırma Teşkilatı (AID) Türkiye Sanayi Müşavirliğine TSE'nin fahri üyesi Plr. Reginald F. Chutter, B.F.C., yeniden tayin olunarak 10 Mart 1962 günü Ankara'ya dönmüş ve eski işine başlamıştır.

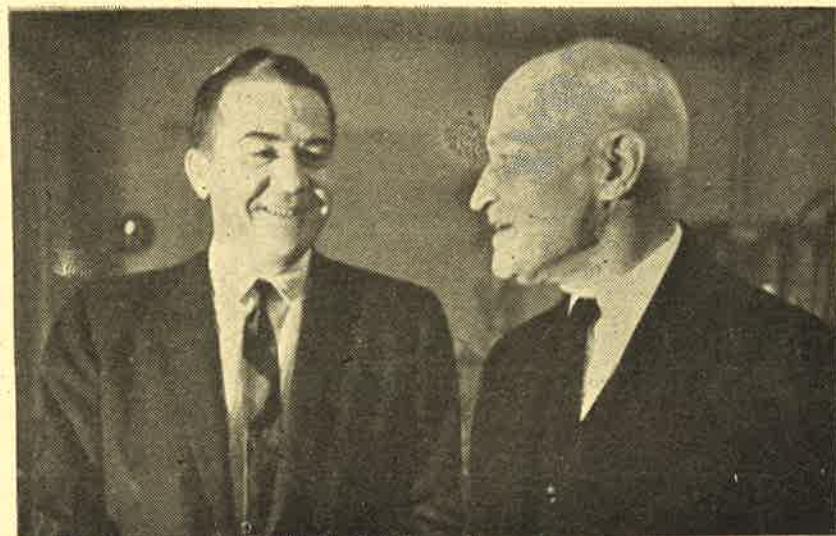
AID'nin TSE, IGEME ve turizm projelerinde çalışan Mr. Chutter'a «hoşgeldiniz» der ve başarılar dileriz.

★
Mr. Chutter meslek hayatına 1917 de bankacı olarak başlamış ve muhtelif büyük şirketlerde yıllarca sevk ve idare mevkilerinde bulunarak bılıhassa dış ticaret, ihracat ve marketing sahalarında vazife görmüştür.

Bu arada, Philadelphia Ticaret Odası ve Ticaret Borsası idare heyeti başkanlığında, aynı yerin ihracatçı birlikleri reisiliklerinde de uzun zaman hizmet etmiştir.

1948 yılında Yunan Hükümeti nezdinde Dış Ticaret Teşkilatı müdür yardımcısı sıfatıyla icraçı olarak görevlendirilen Mr. Chutter 1951 yılında Birleşik Devletlerin Milletlerarası Teşkilatında çalışmaya başlamıştır.

1955 yılına kadar Çin'de Misyonun ithalat kontrolü ve yatırım

AID Müdürü Mr. S. Van Dyke ile Mr. R. F. Chutter (sağda)

kısimlarında vazifelendirilmiş ve 1955 de Beyrut'a Yakın Doğu Bölgesi Yatırım Başmüşavirliğine getirilmiştir. Beyrut Amerikan Sefaretinin mali müşavirliğinde de kaldıkten sonra 1958 yılında Kalkınma İkraz Fonu Teşkilatında vazifelendirilerek Washington'a alınmıştır.

Mr. Chutter 1960 da Türkiye'deki Amerikan USOM Teşkilatına sanayi müşaviri tayin olunmuş ve bu sırada TSE Laboratuvar projesinin gerçekleşmesinde çalışmıştır. Üç ay önce Washington'a nakledilmiş olan Mr. R. F. Chutter görülen lüzum üzerine tekrar aynı işe dönmüştür.

KILIÇOĞLU Sanayı ve Ticaret Limited Şirketi ESKİŞEHİR

KILIÇOĞLU Kiremit ve Tuğla Fabrikaları
Her Nevi Kiremit ve Tuğla,
Dişli Döşeme Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyle daima

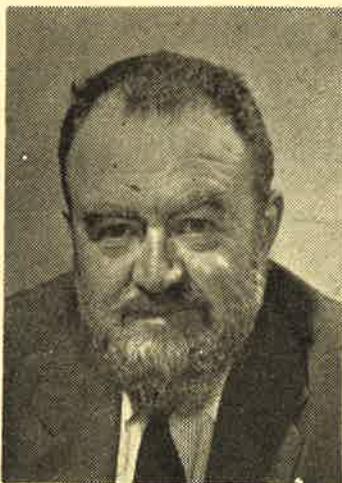
müşterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

Standard Dünyasından

PORTRELER

G. Cunliffe

BRİTANYA STANDARDLAR ENSTİTÜSÜ BAŞKANI

Mr. Geoffrey Cunliffe, Britanya Standardlar Enstitüsünün Başkanıdır. Hükümet Komitesi Başkanı sıfatıyla onbir yıl evvel Britanya Standardları Enstitüsünün gelecekteki bünyesi ve faaliyetleri konusunda seri halinde rekamandasyonlar vuçude getirmiştir.

Memleket içinde ve milletlerarası sahalarda standardizasyon işlerinin süratle gelişmeye başladığı devrelerde, onun teskilat ve idare hususundaki kabiliyeti B.S.I. teşekkülünlük kademeli istisare heyeti arasında kendisine hususi bir mevki bahsetmiştir.

Mr. Cunliffe büyük bir holding şirketi olan Norcros Ltd. in idarı direktörlüdü.

1920 yılında Arizona ve Meksiko'da maden sanayii ile mesgul olmuş, 1932 yılında Britanya Alüminyum Ltd. Şirketine katılmış, 5 yıl sonra umum müdürü vekili ve bir yıl sonra da idare meclisine atanmıştır.

Sırasıyla Levazım Bakanlığı Alüminyum Kontrolörü, Ticaret Bakanlığı Sanayi ve İhracat Konseyinin daimi üyesi ve Britanya Alüminyum Kumpanyasına Genel Direktörlük yapmıştır.

1949 yılında Mr. Cunliffe, Ticaret Bakanlığı tarafından kurulan Britanya Standardları Enstitüsünün statüsünü hazırlayacak komiteye başkan tayin olunmuştur.

1953 yılında Mr. Cunliffe, B.S.I. mali komitesinde çalışmak üzere davet edilmiş ve 1958 yılında da Enstitüsünün genel konsey ve icra komitesi üyesi sıfatıyla bu komitenin başkanlığına ve geçen Temmuz ayında ise genel konsey başkanlığına seçilmiştir.

Mr. Cunliffe'in salabetli, fakat deha derecesindeki kabiliyet ve sahiyeti Britanya standardları sahasında kendisine müstesne bir mevki kazandırmıştır.

H.A.R. Binney

BRİTANYA STANDARDLAR ENSTİTÜSÜ DİREKTÖRÜ

1951 yılından beri Britanya Standardları Enstitüsünün Direktörlüğünü yapmaktadır.

Mr. Binney Londra Üniversitesi Mühendislik Şubesinden mezun olmuş ve 1929 yılında Ticaret Bakanlığında vazife almıştır.

Bu görevinde idari hizmetlerde bulunmuş, bir müddet de Ticaret Dairesinin mühendislik kısmının birinci şefi olmuştur.

Tekstil ve giyim sanayi mamullerinin hükümet menfaatleriyle ayarlanması için 1947 de Ticaret Bakanlığı müsteşarlığına getirilmiştir.

Britanya Standardları Enstitüsünün idaresini eline alabileni son senelere kadar bu teşekkülünlük inkisafında değerli bir rehber olmuştur.

Sanayi sahasındaki standartların tatbikatı ile yakından ilgilenmiştir. Ve bu konuda Britanya Standardları Enstitüsü ile istihsal mühendisliği karma komitesinde halen başkan mevkiinde bulunmaktadır.

Mr. Binney, Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı ve Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu çalışmalarında rehberlik etmiş, ISO Konseyi üyesi ve O.E.E.C. standartlar komitesinin başkanıdır. Bu mevkularla ilgili olarak müteaddit seyahatler yapmış ve henüz sanayi sahasında gelişme devresinde bulunan bir çok memleketleri ziyaret ederek bunların teskilat ve standardizasyonla ilgili programları üzerinde tavsiyelerde bulunmuştur.

Kendisi, Millî Fizik Laboratuvarı İcra Komitesi üyesi ve Amerika Standardları Mühendisler Birliği'nin fahri, üyesi bulunmaktadır.

1950 yılında C.B. unvanını almıştır.

RABAŞ
ELEKTROLİTİK BAKIR
ve MAMÜLLERİ A.Ş.

DERHAL TESLİM EDİLİR

TS/3 STANDARDINA UYGUN
EVSAFTA ELEKTROLİTİK
ÖRGÜLÜ BAKIR TELLER
(10 - 16 - 25 35 - 50 - 70 - 95 mm.)
EVSAF GARANTİSİ İÇİN KALİTE VESİKASI VERİLİR.

MS 58 PİRİNÇ ÇUBUKLAR
Rafine bakır ve saf çinkodan

YUVARLAK ve 6 KÖŞE
Kutur 6 mm. den 60 mm.

**ELEKTROLİTİK
BAKIR LÂMALAR**

MS 63 PİRİNÇ BORULAR
Dış kutur:
8 mm. den 60 mm. kadar
her kalınlıkta.

MS 63 PİRİNÇ TEL
yumuşak - sert
her kuturda.

FABRİKA
Topağaçlar Cad. 18 Kâğıthane İstanbul
Tel. 47 78 18 Telgraf RABAŞ

SATIŞ MAĞAZASI :
Galata Fermeneciler Aliyazıcı sok 8
Telef. 44 81 19

İLANCLIK

TURK STANDARDLARININ KARAKTERİSTİKLERİ

Ibrahim KUTLUTAN

Sosyal hayatımızın hemen her safhasında önemli olduğu kadar geniş bir yer tutan standardlar konuları bakımından,

temel standardlar
madde standardları
usul standardları
hizmet standardları

ve sair isimler altında kollara ayrıldıkları gibi hazırlanmış biçimleri de ait bulundukları milletlerin kültür, tarım ve sanayi seviyelerine göre birbirlerinden farklıdır.

Genel kültür seviyeleri yüksek, tarım, ticaret ve sanayide ileri gitmiş milletlerin standardları herhangi bir malın tümünü değil, yalnız alaşımı, boyutları, muayenesi gibi mahdut bir kısmını içine alan foyler halinde olup, uygulanmaları - can ve mal emniyetini sağlayanlar hariç - ihtiyarî bırakılmıştır.

Böyle olmakla beraber bu memleketler halkı standard anlamını ve faydalarnı o kadar iyi kavramışlardır ki (Standard) markasını taşımayan hiç bir mala rağbet göstermezler. Bu yüzden her müstahsil ve âmil malını satabilmek için bunu standardına uygun olarak hazırlamak ve piyasaya belirli damga ve işaretler altında arz etmek zorunda kalır. Ve bunun tabii bir sonucu olarak da zorlayıcı tedbirlere lüzum kalmadan millî menfaatler korunmuş, vatandaşlar arasında karşılıklı güven kurulmuş olur.

Genel kültür seviyeleri bakımından henüz bu ileri merhaleye ulaşamamış milletlerde aşağı yukarı hertürlü istihsâl ve imalât müessesi-leri ya çok eski ve ilksel halde, yahut yeni kurulmaka bulunduğu gibi vatandaşların standard bilgi ve anlayışları da yetersiz olduğundan, bu memleketlerde uygulanacak standardların muhtevâlarını, uygulanmalarını bu şartlara uydurmak gereklidir.

Standard konusunda; Türkiye de bu ikinci kategoriye girdiği için, TSE'nin hazırlamakta olduğu Türk standardlarının formları bu zarruret gözönünde tutularak tertiplenmiştir.

Bu hususta bir fikir edinebilmek üzere; yayınlanmış herhangi bir mamûle ait Türk standardını alıp inceleyecek olursak, muhtevâsının;

- 0 — Konu, Tarif, Kapsam,
- 1 — Sınıflandırma, Özellikler,
- 2 — Muayeneler,
- 3 — Piyasaya arz,
- 4 — Müteferrik hükümler

başlıklar altında 5 ana bölüme ayrılmış olduğunu görürüz. Bunlardan :

0 — «Konu, Tarif ve Kapsam» ana bölümünde;

Standard'ın konusu açıklanmakta, etraflı olarak tarifi yapılmakta ve uygulama sınırları belirtilmektedir.

1 — «Sınıflandırma ve özellikler» ana bölümünde;

Önce, standard malın fizikal ve kimyasal özellikleri bir bir anlatılmakta, bunu müteakip, mal ziraî mahsûllerden ise, botanik cins, nevi ve çeşitleri; sınai bir mamûl ise sınıf, derece ve tipleri gösterilmekte, sonra bütün bu faktörlerin bir araya gelmesiyle tekevvün eden kalitelerinin unsurları belirtilmektedir.

2 — «Muayeneler» ana bölümünde;

Muayeneye tâbi tutulacak mala ve miktarına göre içinden nasıl ve ne oranda nümunenin alınacağı, bu nümuneler üzerinde fizikal ve kimyasal muayenelerin nereelerde, hangi metod ve aletlerle yapılacağı açıklanmaktadır.

3 — «Piyasaya arz» ana bölümünde;

Malın yapısı itibariyle piyasaya arzolunurken ne halde clacağı; üzerinde ne türlü yazı, marka ve işaretler bulunacağı hakkında bilgi verilmektedir.

4 — «Müteferrik Hükümler» ana bölümünde;

Malın hazırlanış ve alım satımında aranması gereken, fakat yukarıdaki maddelerin kapsamları dışında kalan uygulama ile ilgili diğer şartlar yer almaktadır.

Verilen bu tafsilâttan da kolaylıkla anlaşacağı vechile, Türk standardları, yabancı menseli standardlardan çok farklı karakterdirler.

Yabancı menseli olanlar, taallük ettikleri malın alaşımı, boyutları gibi belirli bir özelliğini ihtiva eden foylerden ibaret bulundukları halde;

Türk standardları, konularını teşkil eden malın tarifini yaptıktan sonra istihsalinden başlıyarak satışına kadar geçirdiği bütün safahâti merhale aydınlatmakta ve standardlarına uygunluğunu ortaya koyacak muayenenin nasıl yapılacağını, muayenede hangi aletlerin ve metodların kullanılacağını ve malin hangi deneylere tâbi tutulacağını belirtmektedir.

Onun içindir ki bir Türk standarı, yabancı menseli standardlardan üç beş tanesinin yeri tutmakta ve sadece bir hükümler manzumesi olmayıp, aynı zamanda öğretici ve daha faydalı bir karaktere sahip bulunmaktadır.

Bu gerçege dayanarak Türk standardlarının vatandaşlara bir standarddan beklenilenden fazla yararlık ve menfaat sağlayacağını söyleyebiliriz.

STANDARD HER ALANDA ÖN PLÂNDÂ

Memleket ihtiyacını karşılayabilecek kapasitedeki millî sanayimizi yabancı emsalleriyle boy ölçülecek bir duruma gelinceye kadar korumak elbette zaruridir.

Bunun tatbikatına geçerken de tutulacak en kestirme ve isabetli yolu; ithalatı kismak, gerekirse tamamen durdurmak olduğuna şüphe edilemez.

Ancak bu karara varmadan önce, müstehlik vatandaşları tattmin etmek üzere yerli mamüllerimizin işe yararlı, kullanmada kolaylık, dayanma vesair bakımlardan elverişli özelliklerde yapılmalarını sağlamak ve bunları sürekli olarak murakabe altında tutmak şarttır.

Onun içindir ki, kuruluş halinde bulunan veya yeni yeni gelişmeye başlayan millî sanayi dallarının korunmalarına matuf müracaatlarını Bakanlıklar bu gergeğe uyarak TSE'ye intikal ettirmekte, adı geçen mamüllerin standardlarının hazırlanmasını istemektedirlər.

Sanayi Bakanlığının :

Kaynak elektrotları, amyant, mürdesenk, kendir ipleri, kadife, tül ve fileler, cilt bezi, branda bezi, vagon ve mavna örtüleri, battaniye ve benzeri örtüler, tel çubuğu (filmasın), kürekler, menşenerler, sofra ve mutbak bıçakları, adı kilitler, dişli kapaklar, meyve presleri, traş bıçakları, (jiletler), çelik makkap uçları ve izolatörler,

gibi muhtelif mamüllere ait standardların yapılmasına müte�air son yazısı standardların bu konudaki rollerini ortaya koyan canlı bir örnektir.

TSE'nin; mütevazi imkânlarını çok aşan bu müracaatları is'af hususundaki gayretler bugün için ihtiyacı tam olarak karşılamaya yetmemekte ise de yapılan her standardın bu alanda millî bir eksigimizi kapatmak suretiyle memlekete, ticaret ve sanayimize büyük faydalara sağlayacağı nazara alınarak TSE'nin hizmet kapasitesini genişletecek teşebbüs ve çalışmaları desteklemek yerinde bir hareket olur.

Türk standardları arşivi iki eser daha kazandı

TSE ihtisas kurullarının hazırladığı yalıtılmış iletkenlerde ve kablolarla kullanılan kâğıt standardının ve yine yalıtılmış iletkenlerde ve kablolarla kullanılan yalıtımcı kılıflar ve dolgu malzemesi standardının birinci baskıları tamamlanıp yayınlanmıştır.

Faaliyet devresinin sonu yaklaşmış bulunması itibarıyle sıra bekleyen diğer standardların basılmasına hız verilecek, böyleslikle TSE'nin 1961-1962 devresi içinde meydana getirdiği standardların sayısı daha da artmış olacaktır.

Milletlerarası yeni bir standard daha yapılıyor TURFANDA PATATES

Memleketimiz ziraatinde önemli olan mahsullerimiz arasında patates de vardır. Ve iklim şartlarımız, orta, kuzey Avrupa memleketlerine nazaran daha erken zamanlarda mahsul yetistirmeye elverişli bulunduğuna göre patatesin ileride bir ihrac malımız olması da mümkündür.

Bu itibarla, Tarım Bakanlığı; milletlerarası mahiyette hazırlanmakta bulunan turfanda patates standartı çalışmalarına katılmağa karar vermiş, bu konuda Enstitümüzün müthalasını sormustur.

Fındık İhracatını Murakabe Tüzüğü de yerini standarda bırakıyor

Ticaret Bakanlığı uzun zaman danberi yürürlükte bulunan «Fındık İhracatının Mürakabesine Dair Tüzük»ün yerine piyasa ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilecek bir standardın hazırlanmasını kararlaştıracak bu işle TSE'yi görevlendirmiştir.

Hizmet ifası ile alâkalı ön çalışmalarla Bakanlığın aynı konuda görevli servisi ile işbirliği halinde başlanmış bulunmaktadır.

TSE Hazırlık Grubu Başkanları toplantısı

Geleneğe uyularak yapılan aylık toplantıda :

TSE'nin hazırladığı Türk Standardları'nın formları ve uygulanmaları ile ilgili bazı kararlar alınmış, bu arada bilhasas Devlet Planlama Teşkilatının İmar ve İskân Bakanlığı ile TSE'nin işbirliği halinde yapmalarını istediği (653) adet sosyal mesken standardının ne şartlar altında ve ne kadar zamanda hazırlanabileceği hususları görüşülmüş, bu faaliyetin planlanmasına ait esaslar tesbit edilmiştir.

Şeftali standarı son sahada

İvedilikle ele alınmış bulunan şeftali standartının zamanında yetiştirebilmesi için Türkiye'nin en önemli şeftali istihsal bölgesi olan Bursa'dan bu konuda uzman Doktor Ziraat Yüksek Mühendisi Vehbi Mengüç ile Bursa Ziraat Okulunda Müşavir Zahit Günoven de müşavir sıfatıyla Enstitüye çağrılıp şeftali teknik komitesi çalışmalarına iştirâk ettilerlerdir.

Böylelikle TSE tarafından hazırlanmakta bulunan şeftali standarı hem çabuk, hem memleket şartlarına en uygun şekilde yapılmış ve önlüdeki mevsim daha geniş çapta, daha müsait fiyatlarla şeftali ihrac edebilmek imkânları sağlanmış olacaktır.

Türk Standardları Enstitüsü Teknik Kurulu Toplandı

**TEKNİK KURUL DÖRT YENİ TASARININ İNCELEMESİNE BAŞLADI.
"YAĞLI BOYA", "TÜRK STANDARDI" OLARAK KABUL EDİLDİ.
KURUL 11 NİSAN 1962 GÜNÜ ÇALIŞMALARINA DEVAM EDECEK.**

132 Sayılı Türk Standardları Enstitüsü kuruluş kanunun ilgili hükümlerine göre hazırlanan Türk standardları tasarılarını incelemek ve uygun bulduklarını kabul etmekte görevlendirilmiş bulunan «Teknik Kurul» 28 Mart 1962 Çarşamba günü saat 9.30 da Enstitü merkezinde bu yılın ikinci toplantısını yapmıştır.

Ticaret Bakanlığından Standardizasyon Müdürü Fasih Atam, Sanayi Bakanlığından Sanayi Dairesi Reisi Sâbahattin Teoman

Tarım Bakanlığından Ziraat İşleri Genel Müdürü Kemal Gökçora

Tarım Bakanlığından Orman İşleri Genel Müdürü yerine Kadri Yaprak

İmar ve İskân Bakanlığından Yapı Melzemesi G. Md. Turhan İskit

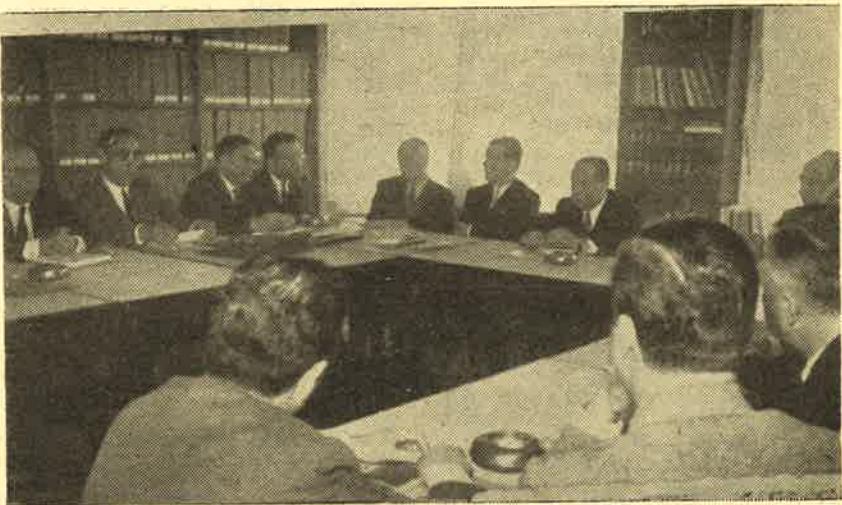
Enstitü Genel Kurulunun mümessilleri; Cemal Üner, Orhan İşık

Türk Standardları Enstitüsünden Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Sünter

Elektrik Hazırlık Grupu Başkanı Haydar Reşit Kök

İnşaat Hazırlık Grupu Başkanı Feyyaz Köksal

Kimya Hazırlık Grupu Başkanı

TSE Teknik Kurulunun 28 Mart toplantısından bir görünüş

İzzet Erksal

Laboratuvar Hazırlık Grupu Başkanı M. İbrahim Okay

Maden Hazırlık Grupu Başkanı Tahsin Yalabık

Makina Hazırlık Grupu Başkanı Cenan Sahir Silan

Mevzuat Hazırlık Grupu Başkanı Muzaffer Uyguner

(Devamı arka sahifede)

GEÇEN AY İÇİNDE TSE'YE YABANCI MEMLEKETLERDEN GELEN STANDARDLAR

YABANCI MEMLEKET	A.B.D.	Avustralya	Avustralya	Britanya	Danimarka	İngiliz	İspanya	İsviç	İtalya	Japonya	Macaristan	Romanya	Yeni Zelanda	Portekiz	Toplam
HAZIRLIK GRUBU															
ELEKTRİK	14			2						4					20
KİMYA	17			4						—					21
LABORATUVAR															
İNŞAAT	1			—						—					1
MADEN	—			2						—					2
MAKİNA	3			7						16					26
MÜHENDİSLİK NORMLARI	—			5						—					5
TEKSTİL	—			1						—					1
ZİRAAT															
TOPLAM	35		21							20					76

Mühendislik Hazırlık Grupu Başkanı yerine Rahmi Toker

Tekstil Hazırlık Grupu Başkanı yerine Hidayet Tuğcu

Yönetim Kurulu Üyesi Kazım Turgay

Enstitü Genel Sekreteri İbrahim Kutlutancı'nın hazırladı bulundukları toplantıyi Enstitü Başkanı Faruk Sünter açmış, delegelerine hoş geldiniz dedikten sonra Teknik Kurulun tetkik ve tasvibe arzedilmiş bulunan Elektrik, Kimya ve Tekstil Hazırlık Gruplarına hazırlanan dört standardı kısasına fasılalarla yeni standardların takip edeceğini müjdeleyerek Teknik Kurul'a başarılar temennisinde bulunmuş ve riyaset divanı için bir reis ve bir reis vekili seçileceğinden adayı gösterilmesini istemiştir.

Bunun üzerine adları verilen adaylar arasından Faruk Sünter Reisligi ve İzzet Erksal Reis Vekilliğine seçilmek suretiyle riyaset divanı teşkil etmiştir.

Organlar Yönetmeliği gereğince kâtiplik hizmetini Enstitü Genel Sekreterliği görevlileri yapacaklarından bunlar da kendilerine ayrılan mağazalar yerlerini almışlardır.

Riyaset mevkii muhafaza eden başkan, hakkında gösterilen teveccüh ve itimada teşekkür ettikten sonra gündeme yazılı standard tasarılarının incelenmesi için mutad olduğu üzere su komiteler teşkil edilmesi ve hazır bulunan delegelerin branşları itibariyle uygun buldukları standard tasarımasını inceleyecek komiteye katılmaları ve yine delegelerden isteyenlerin kendi komiteleri dışında kalan diğer komite çalışmalarına da arada katılmakta serbest oldukları söylenebilir. Teşkil edilen raporları yapan ilk cihazların TSE Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunmuş ve bu yolda çalışmalar yapmak üzere Mevzuat Hazırlık Grubu görevlendirilmiştir.

Teknik Kurulun ikinci celsesi, aynı gün saat 18 de açılmış ve alt komite raporlarının tetkik ve müzakeresine geçilmiştir :

1) «Hali Standardı» tasarısını incelemekle görevli alt komite başkanı Kemal Gökcora ve raportörül Hidayet Tuğcu komite çalışmalarını etrafı surette açıklayarak ilk defa yapılan bu standard üzerinde bazı faydalı görüşlerin meydana geldiğini, bu cihazların TSE Hazırlık Grubu ile Hali Teknik Komitesinin beraberce tetkike tabi tutmasına ve buna göre varılacak sonucun alt komiteye verilmesine ve Teknik Kurula raporun bundan sonra verilmesine ihtiyaç duyulduğunu bildirmiştir. Teknik Kurul da bu görüşe katıldığından raporun 11 Nisan 1962 toplantısına getirilmesi kararlaştırılmış ve «Hali Standard Tasarısı» gündeme bırakılmıştır.

2) Elektrik Hazırlık Grupuna ait «Elektrik anahtarları» ve «fis ve prizler» standardlarını inceleyen alt

komitenin raporu üyelerdeci Tahsin Yalabık tarafından okunmuştur.

Bu raporda standart taslağının incelendiği ve teknik bakımından uygun bulunduğu ve ihtiyacı standard olarak kabul edilmesi teklif ediliyor, mecburi standard haline getirilmesi için gerekli tetkiklerin, vaktin darlığı hasebile yapılamadığı bildiriliyordu.

Müzakereler sonunda, standartın ihtiyacı durumdan mecburi hale gelmesi olayının bazan kendiliğinden harekete gecebeceği ve bu sebeple yapılacak tetkiklerin tamamlanarak tasarıının gelecek toplantıda karara bağlanması uygun bulunmuştur.

3) «Hazır yağlıboya standard tasarısı» alt komitesince hazırlanan raporu İzzet Erksal Teknik Kurula açıklamış ve yapılan müzakereler sonunda rapordaki teklif vechile hazır yağlıboya tasarısı «Türk Standardı» olarak kabul edilmiştir.

Bu yeni Türk standardının esasları bu sayımızın «yeni standardlar» sahifasında verilmiştir.

Teknik Kurul, çalışmalarını bu suretle saat 21 de tamamlayarak 11 Nisan 1962 Çarşamba günü toplanmak üzere dağılmıştır.

Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Nizamname Değiştiriliyor

7.11.1959 tarihli ve 4/12377 sayılı Kararname ile kabul edilerek 4 Aralık 1959 tarihli ve 10372 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Nizamname'nin bazı maddelerinin değiştirilmesi TSE Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunmuş ve bu yolda çalışmaları yapmak üzere Mevzuat Hazırlık Grubu görevlendirilmiştir.

Nizamname'de yapılması gereken değişiklikler,

- 132 sayılı kanunun yürürlüğe girmesi,
- ihraç mallarımızla ilgili hususların evvelce derpiş edilmemesi,

c) Tatbikatta karşılaşılan bazı konuların bulunması, ile ilgili bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, 132 sayılı Türk Standardları Enstitüsü kuruluş kanunu 22.11.1960 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanun standartizasyon konusunda yenilikler getirmiştir. Bu arada, Nizamnamenin mecburi olarak yürürlüğe konmasını derpiş eylediği ve bu hizmetle ilgili mercilerin yapmağa mezen bulundukları standartları hazırlama ve kabul etme yetkileri münhasıran Türk Standardları Enstitüsüne verilmiştir. Bu sebeple Nizamnamenin bu kanun hükümlerine uygun olarak değişirmesi gerekli bulunmuştur.

Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Nizamname mamül maddelerin mürakabesi ile ilgili hükümlere fazlaca yer veren bir tasarı niteligidir. 132 sayılı kanunun ilgili hükümleri gereğince mecburi kılınacak standartların mürakabelerinin bu Nizamname hükümleri içine alınmasında fayda görüldüğünden Nizamnamenin ihraç mallarımızla ilgili özel mürakabe hükümlerini de kapsaması zorunlu görülmüştür.

Bunlardan başka, yine aynı Nizamnamenin yürürlüğe girişinden itibaren tabikatta kaydedilen usul ile ilgili bazı aksamaların da giderilmesi uygun mütlâa edilmiştir.

Bu amaçla yapılan ilk toplantıda 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11 ve 12 ncı maddelerinin değiştirilmesi, 8 inci maddeye bir fikra eklenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu esas dahilinde Mevzuat Hazırlık Grubu tarafından hazırlanmakta olan tasarı pek yakında ilgilerin incelemesine sunulacaktır.

Plânlamada TSE'ye yer verildi

Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından hazırlanan, plânlı devreye geçişle ilgili programda ve icra plânlarda, makina sanayii ile ilgili standartların daha büyük hızla tesbit edilmesi hususunda, ayrıca kimyevi maddeler standartlarının tesbiti hususunda TSE vazifeli kılınmıştır.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

TÜRKİYE İKTİSAT DÖLÂMI, SANAYİ, QUATARI VE TİCARET BÖRSÜLLERİ İHLÜK NEDİK ORGANI

okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

Abone için müracaat :

Şehit Teğmen Kalmaz Cad. No. 30 — ANKARA

TSE'ce kabul edilen

Turunçgiller Standardı Mecburi Olarak Yürürlüğe Konuldu

lehine kazançlı olduğunu ferahlıkla anlasın ve bu görüş, inanışla her zaman, her yerde mahsulümüzü arayıp tercih etsin. Realite budur.

İtiraf edelim ki, işin bu kısmında henüz geri ve ilksel durumda bulunuyoruz. Mahsullerimizin kalibraji çok defa iyi ve tatmin edici şekilde yapılmamakta ve bu işlem sırasında bilhassa hastalıklı meyvaların iyice ayıklanmaması büyük mahzur ve zararlara yol açmaktadır. Malımıza rağbeti azaltmaktadır.

Bunun üzerinde ne kadar ihtimamla durulsa yeridir. Bu cihet sağlandıktan sonra sıra mahsulin müllitlerarası şartlara uygun ambalajlara, piyasanın aradığı biçimde yerleştirilmesine ve hemen arkusından da bozulmamalarını sağlayacak mahfuz mahallerde depolanmasına gelir.

İstihsal yerleri ile ilk ve ihracat yeri depolarında bu hizmet ne derece kusursuz yapılabılırse satış o nisbette kolay ve tatmin edici degerde olur.

Mahsulin tümü yüksek kaliteli ve her piyasada rağbet göreceğine nevi' ve kaliteden olmayacağına göre, hangi nevi' ve kalitede mahsulün ne gibi ihtiyaçlara yaradığını ve ne şartlar altında nereklere satılabileceğini önceden bilip malı ona göre hazırlamak da önemli bir keyfiyyettir.

İtiraf edelim ki, ticaretin bu yönüne de yeni yeni girmek üzereyiz. Bu alandaki teşebbüs ve harketlerimiz ne kadar erken sonuçlanırsa, emeklerinin karşılığını alamadığından sizlanan müstahsilimiz o nisbettte tatmin edilmiş ve istihsaline daha kuvvetle bağlanmış olacaktır.

Devlet istatistiklerine göre memleketimizin 1961 yılındaki turunçgiller istihsalı; 75.800 tonu limon, 217.000 tonu portakal, 18.111 tonu mandarin ve 2.266 tonu krepfruvi olmak üzere cem 313.475 tondan ibarettir.

1960-1961 sezonu içindeki ihracatımız da; 11977 tonu limon, 7900 tonu portakal, 168 tonu mandarin ve 766 tonu krepfruvi olmak üzere cem 20811 tondan ibarettir.

Bu istihsal ve ihracatımız arasında bir kıyaslama yapacak olursak istihsalımızın ancak % 7 si oranında bir satış yapabildiğimiz kolaylıkla anlaşılmaktır ve hemen zihinlerde «bunun sebepleri ne olabilir?» diye bir soru belirmektedir.

Memleketimiz, toprak ve iklim yönlerinden dünyanın en elverişli şartlarını ve imkânlarını haiz bulunduguuna ve bu karakteri ile rekabet götürmez tad ve nefasete meyve yetistirebildiğine göre ihracatımızı azaltıcı zararlı bir faktör değil, tersine meyvalarımıza dış pazarlarda üstünlük sağlayan yararlı bir varlık sayılmak gereklidir ve böyledir de.

Gerçek bu olunca ihracatımızın noktasını başka cihetlerde aramak ve bulabilmek için de ihracatımızın gerçekleşme safhalarını birbir gözden geçirmek zaruri olur.

Bu yola gittiğimiz zaman ise konumuzu **İstihsal, pazara hazırlama ve satış safhalarında incelemek, takip edeceğimiz en kestirme ve normal istikamettir.**

Istihsal

Toprak ve iklim şartlarımızın elverişliliği hususunda hiç bir tehdidine mahal yoktur.

Burada daha ziyade ihracata en uygun düşen varyeteleri seçmek ve bunları dejenere olmayacağ tedbirler altında yetiştirmek, sonra tohumdan başlayarak ömürleri boyunca gerekli teknik bakım ve koruma altında bulundurmak, üzerinde hassasiyetle duracağımız hizmetlerdir. Bu alanda kaydedeceğimiz iherleme Turunçgillerin ihracını artırmak bahsinde temel başarımız olacaktır.

Pazara hazırlama

Ihrac için sadece mahsulin sağlam yapıtı ve hattâ temiz olarak yetistirilmesi kzfî gelmez. Onu, derindiği bahçeden müstehlikin eline geçirinceye kadar, belirli boyut ve özelliklerde, ayrılmış olarak ve bozulmadan takip etmek, ullaştırmak, şarttır.

Öylesine ki, alıcı ticcar ve müsteħlik mahsulin nefaseti ile değerlendirmesi ile ölçüğu zaman kendi

Standard amacile, Güney Bölgesinde, turunçgillerin elden geçirilmesi

Büyük yatırımlar yapacak takatta müstahsillerimiz hemen hemen bulunmadığına göre; küçük müstahsillerimize organize etmek ve bu hizmette gerekli devlet yardımını da işe katmak çoy fayda sağlar.

Satış

Mahsülü, en çok para edeceği mevsimde, mahalli piyasada cari istek ve usullere uygun olarak, aynı zamanda rakiplerine nazaran elverişli fiyatlarla satışa arz etmek başarı sağlayacak son şartları teşkil eder.

Bunun için de istihlak piyasalarını bütün hususiyetleri ile yakından tanımadık, buralarda kendimize olduğu kadar alıcılar da emniyet telkin eden mutavassit ve temsilcilerle sahip bulunmamızı ve nihayet bu piyasalara her sene aşağı yukarı belirli miktar ve çeşitli yerde sürekli mal göndermemize ihtiyaç vardır.

Aklımıza geldikçe ve rastgele yapılan satışlara hiç bir zaman güvenilemez ve bunlara dayanarak ciddi, köklü tesebbüslerle geçilemez.

Bir taraftan Devlet Planlama Teşkilatı bu konuyu açıkladığımız

şekilde tetkike tabi tutarken diğer taraftan da Türk Standardları Enstitüsü'nün aynı davada viçuduna şiddetle ihtiyaç görülen turunçgiller standardını hazırlayıp yayınlanması bu bakımından faydalı ve çok yerinde olmuştur.

Bakanlar Kurulu kararı

Bunun içindir ki, STANDARD'ın ilk sayısında okurlara takdim ettiğimiz «Turunçgiller Standardı» Ticaret Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunda incelenip hemen mecburi olarak yürürlüğe konulmuştur.

20 Mart 1962 tarih ve 11061 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan kararname metnini aşağıda aynen veriyoruz :

Karar Sayısı : 6/144

Türk Standardları Enstitüsü tarafından hazırlanıp Ticaret Bakanlığının 6.1.1962 tarih ve 7/XIII-A.1.E/0041 sayılı yazısı ile teklif olunan 34 numaralı «Turunçgiller Standardı» Bakanlar Kurulunca 5.2.1962 tarihinde incelenerek :

1 — Adı geçen ilişkili standardın kabulü;

2 — Bu standardın yalnız ihrac olunacak turunçgiller için mecburi olarak tatbiki;

3 — Bu kararnameyi yayını tarihine kadar tescilleri yapılmış olan partilerin standard hükümleri dışında bırakılması;

4 — Standardın ambalaja ait hükümlerinin kararnameyi yayımından 60 gün, diğer hükümlerinin 15 gün sonra yürürlüğe girmesi; 22 Kasım 1960 tarihli ve 132 sayılı kanunun 1, 1705 sayılı kanuna göre çıkarılıp 7.11.1959 tarihli ve 4/12377 sayılı kararname ile yürürlüğe konulmuş bulunan «Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Tüzük»ün 1,3 ve 5inci maddelerine göre kararlaştırılmıştır.

Adı geçen «Turunçgiller Standardı» TS 34 sayısı altında ve bir cilt halinde bastırılmış ve 32 lira fiyatla satışa çıkarılmış bulunmaktadır.

Okurlarımız; Ankara - Yenişehir Adakale sokak No. 27/3 deki Türk Standardları Enstitüsünde yayın servisinden bizzat gelip almak yahut bir mektup yazıp ödemeli olarak gönderilmesini istemek suretiyle bu standardı temin edebilirler.

Yeni Yağlıboya Standardı

Izzet ERKSAL
Kimya Y. Mühendisi

Kesif bir çalışma devresine girmiş bulunan Türk Standardları Enstitüsü, memleketimiz ticaret ve sanayi alemine yeni ve önemli bir standard daha sunmuş bulunmaktadır. Bu standard TSE'nin 39 uncu eseridir ve bu numarayı taşımaktadır.

Bilindiği gibi, yağlıboya sanayii memleketimizde de son zamanlarda seri bir gelişme kaydetmektedir. Bu sebeple, yerli olarak imal edilen hazır yağlıboyaların da Avrupa ve Amerika'daki emsaline mümkün olduğu kadar benzer özellik ve mükemmelliğe istisnal edilebilmelerini sağlamak amacıyla Ankara Ticaret ve Sanayi Odası, yerinde bir uzak görüş ile, (Hazır Yağlıboya Standardları)ının izharını Türk Standardları Enstitüsüne teklif etmiş ve Enstitü de kendisine has titizlikle bu konuya eğilmiş, Enstitütün bu mevzu ile ilgili Kimya Hazırlık Grupunca, yabancı literatür, norm ve standarlardan da faydalananmış ve fakat, birinci planında memleket imkân ve şartları gözönünde bulundurularak, «Hazır Yağlıboya Standardı» adı ile 39 numaralı standard yayınlanmış bulunmaktadır.

Okuyucularımıza pek çok imalatçı ve müstehlikli ilgilendiren bu standardın esasları hakkında kısa bir bilgi vermemi faydalı görüyorum.

Standardın konu, tarif ve kapsamı :

Bu standardda önce, hazır olarak piyasaya arzedilen çeşitli renkte yağlıboyaların tarifi yapılmakta, özellikleri, kalitelerinin nasıl kontrol edileceği ve piyasaya hangi şekillerde arzedileceği yazılmış bulunmaktadır. Yağlıboyanın, bu standardda ilmi ciddiyetten ayrılmadan bu konu ile ilgili herkesin anlayacağı bir açıklıkta tarifi yapılmıştır.

Hazır yağlıboya, kuruyan yağların, pigmentlerin ve dolgu maddelerinin uygun sıklık ve seyreltici kimyasal maddeler ile meydana getirdikleri kıvamlı, sıvı bir karışımıdır.

Standardda, boyanın tarifi, en yeni görüşlere göre ayrıca yapılmış bulunmaktadır. Boya: püskürtmekle, batırmakla, akitmakla veya herhangi başka usullerle yüzeyler üzerinde tatbik edilerek, bu yüzeylerin renklendirilmesini sağlayan, su ilâ pasta kıvamında fiziksâl ve (veya) kimyasal koruyucu maddelerle (veya madde karışımılarına) boyan denilmektedir.

Standard yalnızca, eşayı süsleme ve (veya) normal hava tesirlerinden koruma amacıyla homogen olarak bir yüzey üzerinde çeşitli usuller ile tatbik edilecek ve o yüzeyi renklendirecek yağlıboyaları, kapsamına almaktadır.

Endüstride kullanılan antikorozif karakterdeki özel koruyucu boyalar ile, sentetik ve astar boyalar bu standardın kapsamına alınmamıştır.

Sınıflandırma :

Standardda, özellikleri bu standarda uymak üzere iki tip yağlıboya kabul edilmiştir. Mat boyalar ve parlak boyalar. Renk değişikliği, tip değişikliği olarak kabul edilmemektedir.

Renk :

Piyasaya çıkarılacak hazır yağlıboyaların imalatçılarının, boyaların bulunduğu kutuların kapaklarını, tamamen veya kısmen boyayarak, boyasının renk ve

parlaklığını belirtmesi ve belirtilen renkle boyanın renjinin tamamen aynı olması, istenmektedir.

Özellikler :

Standardda, boyaların görünüşleri, renkleri, fırça ile boyama imkânları, bütünlük dayanıklılığı, karmaşıkabilitesi, litre ağırlığı ve örtme kabiliyeti, pigmentlerin dane bütünlüğü, kuruma süresi gibi önemli fiziksâl özellikleri tespit edilmiş ve bu özelliklerin muayene usulleri yer almıştır.

Bu esaslara göre, hazır yağlıboyaların, ambalajı açıldığında, yüzeyde kalın bir kaymak tabakası görülmeyecektir. Boya sürüldükten sonra akıntı yapımı olacaktır. Usulüne göre yapılacak muayenede boyanın tabakasında çatlaklıklar, pul pul kabarmalar ve ayrılmalar görülmeyecektir. Boyaların yine standardda yer alan muayene usulüne göre, en geç 24 saatte, etiketinde yazılı kuruma derecelerini karşılamaları lazımdır.

Bu fiziksâl özellikler yanında, boyaların önemli kimyasal özelliklerine de standardda läykî olduğu yer verilmiş bulunmaktadır. Meselâ boyaların reaksiyonu nötr olacaktır. Sıcak suya ve alkalisel karşı istenen dayanıklılıkta bulunmaları icap edecektir. Standardda yazılı usule göre sıcak suya, asidlere veya alkalisel karşı muayene yapıldığı zaman, boyanın tabakasında yumuşama, pul pul ayrılma, belirli renk değişimi olmayaacaktır. Parlak tiplerde bu denemelerden sonra matlaşma görülmeyecektir. Boya, petrole ve madensel yağılara da dayanıklı olacaktır.

Boyaların piyasaya arzı :

İmalatçı firma, her tip ambalaj üzerine malzemenin adını, özelliğini, rengini, imal tarihini, ambalaj tarihini, imalatçının adını, adresini, brüt ve net ağırlığını, nakil, depolama ve kullanılmalarına dair tavsiyeleri ihtiya eden bir etiketi düşmeyecek şekilde yapıştmakla mülkellef kılınmıştır.

Kutu veya bidonlara konacak net boyanın ağırlıkları 0,250; 0,5; 1; 20 ve 100 Kg. olacaktır. Bidonlar demir veya çelikten olacaktır. Kutu veya bidonların içinde veya dışında herhangi bir paslanma görülmeyecektir. Standardda, bidonlara konacak boyanın ağırlığına göre, bidonların yapılacak maddelerin kalınlıkları da belirlenmiş ve bılıhassa ambalaj maddesinin boyanın özellikleri halel getirmemesi üzerinde önleme durumuştur.

0,250 - 1 Kg. lik kutular, şehir dışına nakilleri sırasında toplam ağırlığı 25 Kg.'ı geçmeyen tahta sandıklar veya mukavva kutularla ambalajlanacaktır.

Standardın sonunda imalatçının piyasaya arzettiği malların, Enstitütün nesrettiği standarda uygun olup olmadığına anlaşılmaması için nümune alma usulleri de konmuştur.

Türk Standardları Enstitüsü, yayinallydı bu yeni standard ile memleketimizde gittikçe önemli bir yer tutmaya başlayan hazır yağlıboya imalatını gelişigüzelilikten kurtararak, Avrupa bir disiplin altına koymayı istihdâf ettiği gibi, müstehlikde de alacağı malin özellikleri hakkında tenvir edici bilgiler vermekte ve verdiği paraya mukabil hakkı olan temiz, kontrollü, hilesiz mal almasına imkân verici esasları tespit etmiş bulunmaktadır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ SEFTALİ STANDARDI TASLAĞINI HAZIRLADI

SEFTALİ ÖNÜMÜZDEKİ SEZONDA ÖNEMLİ İHRAÇ MALLARIMIZ ARASINA KATILIYOR

Hepimizin bildiği gibi seftali memleketimizin muhtelif bölgelerinde, bol miktarda ve emsallerinden üstün vasıfları haiz olarak yetişen bir meyvamızdır.

Yurt içinde herkesin aradığı ve seve seve yediği bu meyvamıza dış pazarlarda da daima iştahlı alıcı bulmakta hiç bir güçlük yoktur ve bilhassa sari etli çeşitleri dış alemdede çok beğenilmektedir.

Seftali ağacı, her ne kadar diğer meyva ağaçlarına nazaran kısa ömürlü ise de, gelişmiş halde dikilen fidanları üç yıl içinde mahsule gelişiklerinden yetiştirmede her türlü kolaylık gösteren, değişiklik ve operasyonlara elveren bir çeşittir.

Bu itibarla, ihracatımızın geliştirme çareleri araştırılırken seftalilerimiz üzerinde mutlaka durmak isabetli olur.

Açıklanan husus, son yıllarda iyi anlaşıldığı içindir ki, resmi ve özel sektörde mensup kişi ve kuruluşlarımız zaman zaman, sondaj maliyetinde ve küçük partiler hálindede seftali ihraç etmiş ve yapılan satışlardan, mahsulin fiat ve nefaset bakımlarından cari piyasa şartlarına uygunluğu nisbetinde bir gelir sağlanmış fakat bazı partilerde bilanço maalesef zararımızla kapatılmıştır.

Yalnız bu satışlarla müstehlik piyasanın durumu, istekleri, rakiplerimiz ve muhtelif mevsimlerdeki mal fiyatları öğrenilmiş olduğundan ihraç konusunda önemli bir merhale katedilmiş ve önümüzdeki yıllar için muhtaç olduğumuz zemin hazırlanmış demektir ki, dış ticaretimiz hesabına bunun da elbette büyük değeri vardır.

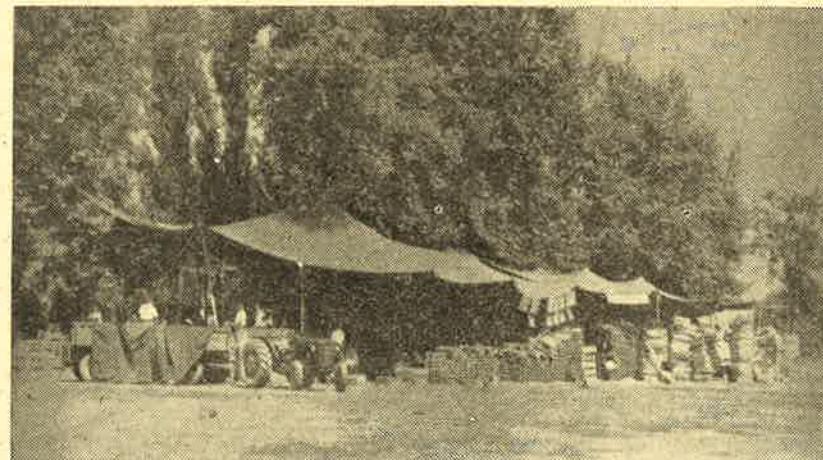
Söz sırası gelmişken burada okurlarımıza seftali istihsalımız hakkında kısaca bilgi verelim :

Devlet istatistik kayıtlarına göre istihsal miktarları 1955 yılından bu yana hızla artarak 1961 yılında 90.000 tonu bulmuştur.

Buna mukabil ihracatımız 3.000 tonun altında ve çok cüzdür.

Bu rakamlar da gösteriyor ki, ihraç konusunda seftali bakır bir gelir kaynağımız hálindede durmaktadır.

Mamañih 1961 yılında Devletin de yardım ile ve uzmanlığımızın gözetimi altında yapılmış bulunan örnek seftali satışı çok ümit verici olmuştur. Önümüzdeki sezon bu alış verişin getirdiği ilhamlara göre düzenlenecek olan seftali ihrac-

Yetiştirici malını hazırlarken (Kestel - Bursa)

catımızın daha verimli sonuçlar sağlanması beklenebilir.

Aynı intibaların tatbikatı cumlesiinden olarak, erken ve geg mahsul veren seftali varyetelerinden memleketimize fidanlar getirtilerek Bursa'da bunların yetiştirmelerine ve üretilmelerine geçilmiş, diğer taraftan da Avrupa İktisadi Komisyonundaki ortak seftali standardını hazırlama faaliyetlerine parallel olarak seftalilerimize alt standardın yapılması işi Türk Standardları Enstitüsü Ziraat Hazırlık Grupunda, en önemli istihsal bölgemiz sayılan Bursa'daki seftali uzmanlarının da iştiraki ile, ele alınıp tamamlanmıştır.

Seftali, bilhassa yarma cinsleri, olgunlaşlığı zaman yapısı itibarıyle sarsıntıya, basınca karşı dayanıksızdır. Bu sebeple mahsulin ağacından en uygun mevsimde ve zedelenmeden toplanması, kalibre edilmesi, sonra gideceği yere kadar bozulmadan varacak biçimde ambalajlanıp temizlenmesi ve korunması çok önemlidir.

Bunun için de bahçelerle depolarda ve taşıt araçlarında özel koruma ve soğutma tertibatının bulunmasına ihtiyaç vardır. Bu husus dikkate alınarak istihsal bölgelerimizde yer yer aynı maksada yaratıç teşebbüs ve hazırlıklara başlanmıştır.

Seftali ithal eden memleketlerde, yerli istihsalı varsa bunları korumak amacı ile, senenin muayene devrelerinde ithalatı kısıci bazı tedbirler alınmakta ve bir kısmın-

da ise ithalat kotaya göre tertiplenmektedir. Binaenaleyh ihracat sırasında bu kayıtları gözönünde tutmak zarureti vardır.

Seftali müstehlik piyasaların olarak İtalya başta gelir. Yunanistan'ın da son senelerde seftali ihracatında ciddi ilerlemeler kaydettiği görülmektedir.

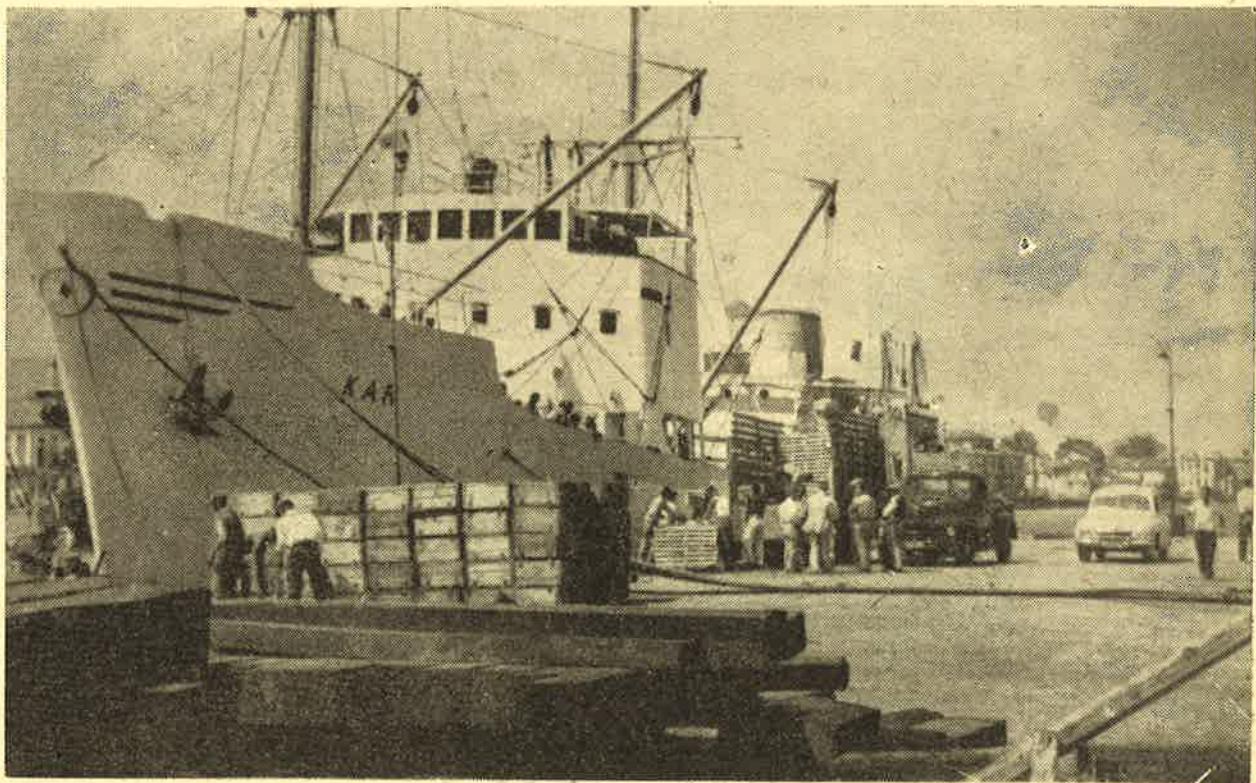
Seftali müstehlik piyasaların arasında ise İngiltere bizim için en elverişli görülenidir. Kuzey Avrupa memleketleri ve Batı Almanya bunu takiben gelmektedirler.

Ihraç konusu seftali çeşitleri 80'i bulmaktadır.

Toplandıklarından itibaren 24 saat içinde havadar, nemsiz ve +12° yi geçmeyen sıcaklıktaki yerlerde ambalajlanması gereklidir. Ve bunlar soğuk hava depolarında 7-15 gün kalabilirlerse de bu müddetin 10 günü geçmemesi daha doğrudur.

SEFTALİ STANDARDI HAZIRLIKLARI

Her müstahsil memleketin kendisi şartlarına göre hazırlayıp uyguladığı seftali standardı mevcut olmakla beraber son zamanlarda müstehlik piyasasının isteklerine uyularak ortak bir standard yapılması doğru bir cereyan uyannmış ve Avrupa İktisadi Komisyonu Ziraat Problemleri Komitesinde bu çalışmalarla başlanıp sonuçlandırılmıştır. Bunun 1962 sezonunda uygulanması tasarlanmaktadır. Onun için yukarıda belirtilen seftali standardımız Türk Standardları Enstitüsünde hazırlan-

Ihraç edilen seftalilerimiz Kar gemisine yüklenirken

nırken bu cihetler de gözönünde tutulmuştur.

TSE Teknik Kuruluna sunulacak şeklini alan Türk Standard taslağının esaslarını, ilgililerin de görmesi ve düşüncelerini bildirebilmesi için, aşağı sütunlarımıza alıyoruz.

O. - Konu, tarif, ve kapsam bölgümünde;

Standard seftali terimi ile soframalik seftalinin kastedildiği açıklanmıştır sonra :

1 — Sınıflandırma, özellikler bölgümünde;
1.0 da türleri
1.1 de ve tali bölgümelerinde çeşitlileri
1.2 de kaliteleri
1.3 de ve tali bölgümelerinde boyutları ile toleransları
1.4 de ve tali bölgümelerinde olgunluk, et ve kabuk özellikleri
1.5 de ve tali bölgümelerinde her türlü kusur ve özürleri sayılıp açıklanmakta ve bunları takip eden,

1.6 da ve tali bölgümelerinde ise seftalilerin özelliklerinde kabul edilebilecek toleranslar verilmektedir.

2 — Piyasaya arz bölgümünde;
2.0, 2.1, 2.2, 2.3, de ve tali bölgümelerinde ambalajın tarifi yapılmış içten ve dıştan boyutları belirtilmekte, bunlarda kullanılacak tahloların özellikleri, boyut ve toleransları, yapılış şekilleri, kâğıtla kaplanması, deniz aşırı uzak veya yakın mesafe taşımalarında riayet olunacak hususlarla meyvaların satılacağı kâğıt özellikleri, meyvaların ambalaja nasıl yerleştirilecekleri ve nihayet ambalajlara yapıştırılacak etiketlerle basılacak marka

ve işaretler, hakkında bilgi verilmekte;

3 — Muayeneler bölümül ile tali bölgümelerinde;

Maldan ne oranda ve nasıl nüfumne alınacağı, kasa, ambalaj ve malın nasıl muayene olunacağı açıklanmaktadır;

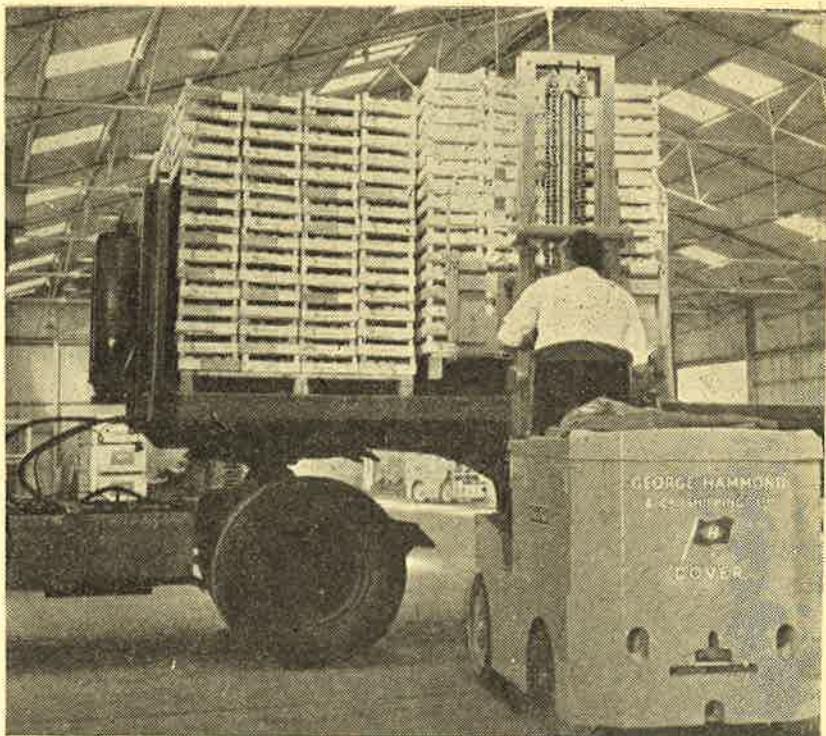
4 — Müteferrik hükümler bölgümünde ise;

Malm depolarda ve taşıma sırasında bozulmaması için alınması gereklidir tedbirler sıralanmaktadır ve;

5 — Türk Standardlarının Tatbiki Hakkında Nizamname hükümleri gereğince alınacak nümuneler ve yapılacak murakabe ile ilgili izahat verilmektedir.

Standarda ilişik foyelerde de ay-

(Devamı 26. sahifede)

İngiltere'de Dover'de Türk seftalileri ambara alınırken

ARÇELİK

Her nevi
Çelik Eşya
imalâti

ARÇELİK A.Ş.

(Sermaye: T. L. 7.500.000)

Sütlüce, Karaağaç Cad., 2-4, Halıcıoğlu - İstanbul

Telefon: 49 44 00 (5 hat)

Japonya'da Sinaî Standardizasyonun Yayılması

JAPON HÜKÜMETİ BU MEVZUA YAKIN ALAKA GÖSTERMEKTEDİR

20. asırda sanayi sahasında büyük gelişme kaydetmeyi başaran memleketlerden biri belki de en başta geleni Japonya'dır. Son defa 2. Cihan Harbinden mağlûp çıktıktan sonra su 15 yıl zarfında bu memleketin sanayi mamulleri istihsal ve ihracatında katettiği mesafe akılla durgunluk verecek seviyelere ulaşmıştır. Böyle bir memlekette standardizasyon fikri ve Japon Hükümetinin bu mevzua karşı gösterdiği ilgiyi belirtmeyi okurlarımız için de faydalı görüyoruz.

Japonya'da standardizasyon tatlîkîtinin en tesirli vasitalardan biri alâmeti farika usulünün uygulanması olmuştur. Ancak bu arada Japon Hükümeti aşağıdaki vasitaları da hazırlamış bulunmaktadır:

1 — Basma, yayma ve Japon sınaî standardlarının genel olarak devnetilmesi :

Japon sınaî standardlarının hükümlerini imalâtçiya ve müstehlike intikâl ettmek için hükümet aynı zamanda bu konulardaki teftis ve murakabe hakkını muhafaza etmek şartıyla standardların basılması ve yayımı görevini ifaya Japon Standardları Enstitüsü'ni memur etmiştir.

Belediyeler ve bölgesel daireler umumi murakabeye yarayacak tam takim Japon sınaî standardları ile teçhiz edilmişlerdir.

2 — Japon sınaî standardının alâmeti farikasını taşıyan emtia ve eşyaya rüçhan hakkı tanımıştır.

Standardizasyon çalışmalarının yayımını sağlamak ve bunlardan rasyonel bir değerde faydalananmak için 1953 yılında Bakanlar mümessillerinden mürekkep toplantı yapılmış ve bu toplantıda Japon sınaî standardlarının alâmeti farikasının mesnedi olan şartları haiz mallara rüçhan hakkı tanınması ve bu markayı taşıyanlara öncelik verilmesi ve hususi teşekkürlerde de bu konu ile ilgili projelerde işbirliğinde bulunmalarının tavsiye edilmesi karar altına alınmıştır.

Bunun neticesi olarak Japon sınaî standardları müessesesine ehemmiyet atfedilmeye başlandı. Bu sebeple standard; ihracat mallarının murakabesi sırasında adetâ bir hükümet standartı olarak telâkki edildi. Aşağı yukarı umumiyetle kabul edilmiş Japon sınaî standardlarının bir nevî işbirliği sekli arzeden bir markası mahiyetini almış oldu.

Bu suretle Japon Hükümeti standardın tessîinde yalmız mühim bir rol oynamakla kalmamış, bundan başka o markayı taşıyan malların kullanılmasında ve istihlâkinde de müesâr olmuştur.

1958 yılından bu yana 60 fabrika her yıl mükâfatlandırmaya ve tanıttılماya lâyık görülen muhtelif suretlerle taltif edilmişlerdir. Buna ilâveten 1955 yılından bu yana sınaî standardizasyonun gelimesine yardımçı olmuş bulunan komisyoncular da taltif edilmeğe başlanmış olup 1958 yılına kadar 31 komisyoncu nisan ve madalyalarla mükâfatlandırılmışlardır.

3 — Standardların halka benimselmesi kampanyasında sınaî standard haretlerini daha iyi anlayabilmeleri için Japon sınaî standardları ile hükümet işbirliği yapmış ve gazeteler, radyo, konferanslar ve sergiler vasıtasiyle duyurulmasına çalışıldığı gibi, belediyeler, ticaret ve sanayi odaları ve Japon Produktivite Merkezi de yeter derecede bu yayma ve benimsetme hususunda yardımçı olmuşlardır.

Böylece standardizasyonun anlam ve önemini zamanla daha iyi anlaşılmaya başlamış, hatta standardizasyon bilgisini gençlige aşılamak için okul ders kitaplarına kadar intikâl ettilermiştir ki, bu hal sevinçîci bir eğilimin varlığına delil teşkil eder.

Hükümet, projeyi iş adamlarına yaymakla beraber standardlar ve kalite kontrolu ve emsali konularda konferanslar vermek suretiyle yukarıda anılan teşekkürlerle sıkı bağlılığı devam ettirmektedir.

4 — Standardizasyonun geliştirilmesi :

Sınaî standardizasyona karşı halkın ilgisini çekmek maksadıyla hükümetin himayesi altında (sanayi standardizasyonu ayı) name altında bir müsamere tertiplenmekte, bu sırada yayın ve propaganda işlerinde büyük hizmetleri geçmiş olanlara ödüllendirilmektedir.

5 — Mahallî kurulların faaliyetleri :

Yukarıda bahsi geçen yayın işleri (Agency of Industrial Science and Technology) Sınaî İlim ve Teknoloji Ajansı ve Japon Standardları Birliği ile işbirliği yapan Milletlerarası Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'nın kısa adı ile (MITI), mahallî subeleri marifetiyle idare edilmekte ve bu yönden ilgilileri teşvik için yürürlükte olan özel tüzel hükümlerine göre alınan gelirden ödenek de verilmektedir.

Hükümetçe sınaî standard için tahsis edilmiş bütçe ve personel cetveli

(MITI)nın sınaî bilgi ve teknoloji ajansının sınaî standardlar kısmını 1961 malf yılı bütçesi aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir :

Unite 1000 Yen	
Madde	Tutarı
Sınaî Bilim ve Teknoloji Ajansı	64,050
Standardlar tesisi masrafları	34,334
Halk ziyaretleri	44
Neşriyat	921
Marka - âletler	10,082
Milletlerarası standardizasyon masrafi	8,538
Personel yetişirme masrafi	131
Sınaî standardizasyona mahsus hususî araştırmalar masrafi	10,000

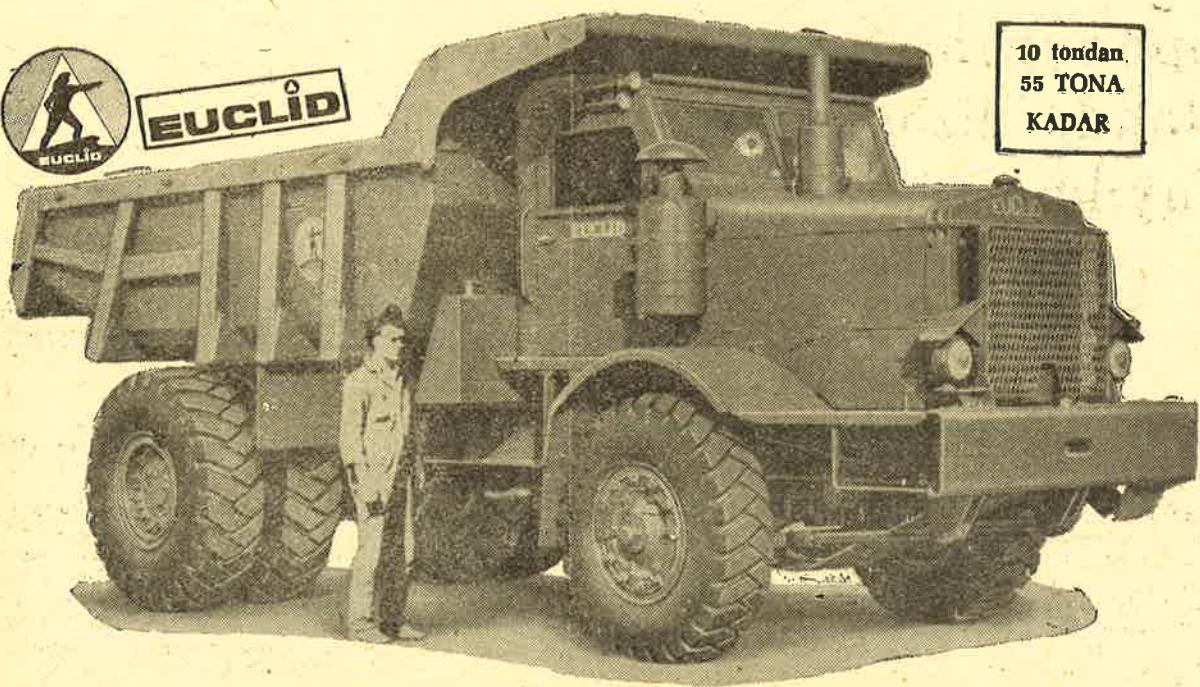
(*) 1 Yen = 0,0250 T.L.

NOT : Standard işlerinin idaresi ile görevli personel adedi merkez ve subeleri dahil 193 dür.

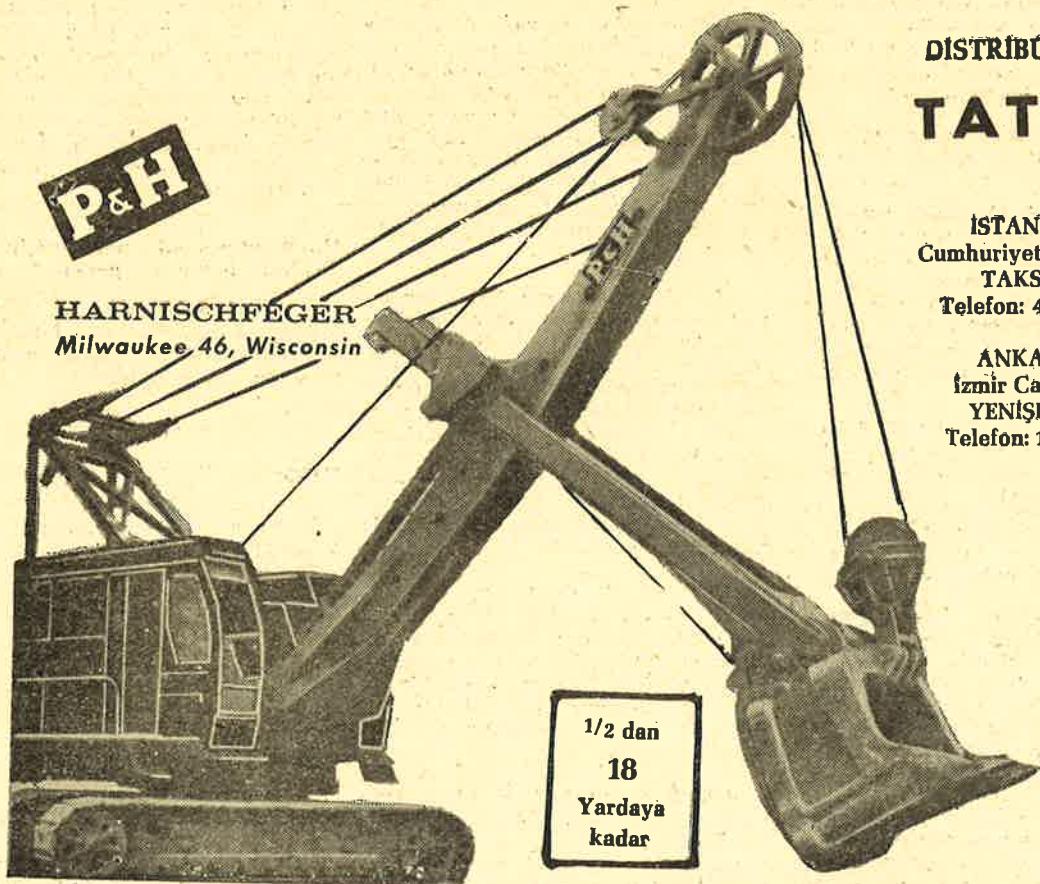

EUCLID

10 tondan
55 TONA
KADAR

alanlarının "STANDARD"ları

DISTRİBÜTORU

TATKO

İSTANBUL
Cumhuriyet Cad. 35
TAKSIM
Telefon: 47 20 30

ANKARA
İzmir Cad. 7/5
YENİŞEHİR
Telefon: 12 22 71

Kadınlar için standardizasyonun önemi

«Modern hayatın mekanizması bir çok küçük çarklar ve dişlilerden tereküp eder. Fakat bunların pek çoğu hakkında alelade bir kimse pek müphem bilgiye sahiptir. Ancak mekanizma bir arızaya uğradığı ve neticede herhangi bir aksaklılık içinde o dislinin ne derecede hayatı bir ehemmiyet taşıdığı o zaman anlaşılır.

Tabir caizse, bu nisbette hayatı mahiyet taşıyan dişli hiç şüphesiz Yeni Zelanda Enstitüsüdür. Bu Enstitü, hayatı her sahada sükünetle ve tesirli, başarılı çalışmalarla geçen 25 yıl içinde bir çok standard meydana getirmiştir; ancak bu mesainin günlük hayatı allığı yer ve değerleri hakkında vasat ölçüde kimseler pek az bilgiye sahiptirler. Teknik eksperler bilinen cihet sudur ki, standard tâbiri umumi manada emniyet ve kaliteyi ifade eder. Ekseriyetle kadınların bilgi ve tavsiyelerinin değeri Standardlar Konseyinin kuruluşundan itibaren o teşekkül etmeleriyle anlaşılmış bulunmaktadır.

Esaslı bir standard şartnamesi vücuda getirilebilmesi için standardın ihtiyacı olan malzeme ve ameliyelerle istigal eden teşekkülerden mürekkep komite toplantılarına lüzum vardır. Bu nevi toplantılar saatlerce ve bir menfaat gözetilmeksızın çalışmaları icabettirir. Gerek eksper ve gerek müstehlik sınıfına mensup kadınlar bu gibi bir gok toplantılar büyük mikyasta iştirak etmişlerdir. Her kadının bîhassa alâka gösterdiği en önemli nokta yuvasının emniyetidir. Bu keyfiyet onlar için hayatı bir zarettir. Bu hı susta yardımcı olmak üzere istiale müsait maddelere, elektrikli battaniyelere ve yangın tertibatının kifayetsizliklerine karşı alınacak tedbirleri ihtiyâ eden ve yeniden revizyon'a tabi tutulmak suretiyle tekemmiü ettirilen standardlar meydana getirilmiştir. Misal olmak üzere üçlü fig prizler tesisata intikal etmeden evvel Yeni Zelanda standart şartnamesine mutlak surette uygun olarak imâl edilmesi şarttır.

İnşaat malzemesi, mektep kirtasiye maddeleri, ayakkabı, elektrikle çalışan sıcak su ısıtıcıları, et makineleri vehattâ çöp tenekelerine kadar mamüller, bunlara mahsus standartlara uygunluklarını isbat için (Standard) alâmeti farika markasını taşıdıklarını lazzımdır. Bu marka, vasif bakımından müstehlike bir teminatır. İmalâtçının malları üzerinde koyduğu bu marka, o malların standart-

lara uygunluğunu tasdik eden bir alâmet olduğu cihetle imalâtçı zaman zaman yapılacak kontrolleri kabul etmeye mecburdur. Standart emrettiği vecibeleri gereği gibi yerine getirmiş olan imalâtçı, malını daha cazip bir hale sokmakta serbesttir. Diğer taraftan itimada şayan mûteber firmalar standartlara uygun mal imâl etmekle beraber bunlardan pek azi marka kullanmaktadır. Bunun umumileşmesini temin edecek ancak toplumun marka hususunda israrla durmasıdır. Bu bakımdan en fazla alıcı sıfatıyla kadınların standardin lüzumunu takdir ederek müstehlik himaye hizmet eden marka kullanılmasının yılmasında vasita olmaları çok yerinde bir tedbir olacaktır. Kadınlar teşkilatına mensup teşvik grupları, bu yönden mühim rol oynayabilirler. Standardlar Konseyi, ve Standardlar Enstitüsü yetkilileri mitingler tertip etmek suretiyle bilgi verme yolunda yardımalar yapmaya daima amdedirler. Bu hususlarda gösterilecek alâka ikaz vazifesi görecektir. Standardlar Enstitüsünün görmekte olduğu değerli hizmetler hakkındaki bilgi ne derecede geniş ölçüde yayılırsa müstehlik konseyinin icraatına maddi bir kuvvet ilâve edilmiş olur.»

İngiltere ve metrik sistem

Standardizasyon mühendislerinin 1962 yılı mutad konferansına konu teşkil edecek meseleler arasında metrik sisteme kayma problemi de bulunmaktadır.

Konferans, 15-16 Mayıs 1962 günlerinde (Connaught Rooms-Great Queen Street, W.C.2 de) toplanacaktır.

Gündeme geçmiş olan aşağıdaki maddeler üzerinde üyeleri düşünelerini ve tavsiyelerini bildireceklerdir :

A — Yönetimi değerlendiren vasita standardizasyondur.

B — Mali kazancın yükselmesi standardizasyonla kaimdir.

C — Ambalaj standartlarının geliştirilmesi.

Bu konular konferansın ilk günü görüşülecektir.

2 ncı gün delegeler grulplara ayrılarak bunları inceleyeceklerdir.

Konferans, Britanya Standard-

ları Enstitüsünü işbirliği ile organize edilmiş olup alâkali her teşekkül açıktır.

Amerikan Standardları Birliği'nin yeni Direktörü

* Bristol Brass Corporation'un eski başkanı olan Mr. Roger E. Gay, Amerikan Standardları Birliği direktörü olarak Vice-Admiral George F. Hussey'i istihlaf etmiştir.

Mr. Gay, Amerikan Standardları Birliğinin 43 yıllık tarihinde 3 üncü direktördür.

Admiral Hussey, 1948 yılında direktörük makamını işgal etmiş, o tarihten bu yana, sanayi, işçilik ve müstehlik ilgilendiren sahalarındaki standartların adedi 900 den 2010'a yükselmiştir.

Mumaileyh, 14 yıllık değerli hizmetleri nazara alınarak, bu kere Birliğin fahri üyeliğine seçilmiş bulunmaktadır.

Müstehlikin sağlığını koruma

Gıda ve ilaç hizâssıhha idaresi tarafından önumüzdeki seneler içinde müstehlikin sağlığını koruma konusunda alınacak tedbirler, Sağlık ve Eğitim Bakanı Abraham Ribicoff tarafından Washington'da yeni teşkil edilen istişare komitesince esaslı bir surette incelenecaktır.

Komite, bu hususta sihhat departmanı ve gıda - ilaç sanayii idaresince alınması icabeden tertibat dair rekomandasyonları hazırlayacak; bu rekomandasyonlar, yiyecek maddeleri, ilaçlar, tedavi aletleri, kozmetik ve aile muhitinde istihlak olunan kimyevi maddeleri ihtiyaç edecek ve müstehlik tam manasile koruyacak hükümleri taşıyacaktır.

Bu neviden olan maddelerin iç ticaretteki hareketinin perakende değeri 100 milyar doları aşmaktadır.

Yeni komitenin sekreteri bu durumu açıklarken: «Bu gün ilim ve teknoloji sahalarında müstehlik koruma ile görevli olanları muazzam gelişmeler beklemektedir. Federal hükümet bu mühim konu bakımından müstehlik tam manasile korumayı sağlamak için, gıda ve ilaç sanayii idaresi kanalı ile ne gibi bir hareket hattı takibetmesi gerektiği yolunda tavsiyelerde bulunacak selâhiyetli grupun harekete geçmesi zamanı gelmiştir.

(Devamı 29. Sahifede)

Haberleri

TEKNİK KOMİTE TOPLANTISI

ISO/TC-78 numaralı Aromatik Karbon ve Hidrojen Mahlûilleri Teknik Komitesi 6-8 Haziran 1962 günleri içinde Lahey'de 4 üncü umumiyet toplantısını yapacaktır. 5 kişisinden müteşekkili çalışma grubunun hazırladıkları raporlar, nümena alma, izafi sıklet ve kesafet, kükkürtenörünün tutarı, terminoloji ve inblkten çekme (taktir) metodlarını ihtiva etmekte olup toplantıda müzakere konularını teşkil edeceklerdir.

ISO KONSEY TOPLANTISI

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı 11-15 Temmuz 1962 günleri içinde konsey toplantısını yapacaktır. Bu toplantıda, genel sekreterliğin esas raporu ile halen faaliyyete olan teknik komitelerle yediden ele alınarak etid edilecek meseleler, ISO-rekomandasyonları ve diğer milletlerarası teşekkürllerle cari münasebetler hakkındaki raporlar müzakere konularını teşkil edeceklerdir.

B. M. İLİM VE TEKNOLOJİ KONFERANSI

ISO Teşkilatı Genel Sekreterliğinden alınan bir habere göre : Ekonomik ve Sosyal Konseyinin 3 Ağustos 1961 tarihli ve 834 (XXXII) sayılı kararına uyularak Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Birleşmiş Milletler Teşkilatına dahil â-

za memleketleri ve aynı teşkilat mütehassis ajanlarının az gelişmiş sahaların yararına bir hizmet olmak üzere, ilim ve teknoloji tatlbiyatının müzakere etmek için 4 ile 20 Şubat 1963 tarihinde Cenevre'de toplanacak olan Birleşmiş Milletler konferansına davet etmiş bulunmaktadır.

Konferansın gayesi, az gelişmiş ülkelerde fayda sağlayacak ilim ve teknolojinin incelenmesi tatkîf edilip ekonomik ve sosyal gelişmelerin mühâssaları nazara alınarak benzeri tatlbiyat pekleştirip değerlendirmek bakımından imkânlar vücude getirmek, yeni ilim ve fen sahalarına müteveccih gelişmelerle ilgili araştırmaların sonuçlarından bu ülkeleri haberدار etmek suretiyle o sahalarada bu nevi ilim ve teknolojinin vücut bulmasını teşvik ve temin etmektir.

TSE'YE GÖNDERİLEN REKOMANDAS-YONLAR

Faaliyeti bulunduğu ISO/26 numaralı Bakır ve Bileşimleri Teknik Komitesince hazırlanmış olup bu kere genel sekreterlikten sirkülere bağlı olarak Enstitümüze 495 ile 501 sayılarını taşıyan 7 adet tasarı halinde rekomandasyon gönderilmiştir ve bunların münderecatına dair mütalâa beyanı istenmiştir.

Tasaruların metinlerinde bakır ve bileşimlerinden mamul tellerin katlanması, bakır ve halitalarının bükümü, sertliği, boruların gerilim tecrübelerine dair metodlar yer almaktadır.

Tasarilar incelenmek üzere En-

titümüz maden hazırlık grubu teknik komitesine ve Etibank Genel Müdürlüğüne sevk edilerek görüş ve mütalâaları istifsa olunmuştur.

ISO TEKNİK KOMİTELƏRİNİN TOPLANTI-LARI

1 — 11 sayı altında çalışan (Kazan kodlarının tîniform hale getirilmesi) teknik komitesi, Nisan 1962 ayı içinde Almanya'nın Essen şehrinde toplanacaktır.

2 — Aynı teşkilata bağlı 46 numaralı (vesaike) komitesi Haziran 1962 ayında Paris'de,

3 — 43 numaralı (Akustik) Komitesi 1962 Eylül ayı içinde Baden şehrinde,

4 — 78 numaralı (Kokulu esanslar) komitesi aynı yılın Haziran ayı içinde Lahey'de,

5 — 34 numaralı (Ziraî Gıda Maddeleri) komitesi kezalik 1962 Haziran ayında Paris'de toplanacaktır.

Bu toplantılarla Enstitümüz şimdiden davet edilmiş bulunmaktadır.

MİKROKOPI TERİM VE KAİDELERİ

ISO Teşkilatı 46 numaralı dökümantasyon teknik komitesi tarafından tertip edilip, teşkilat mensubu üyelerce gözden geçirilerek bazı değişikliklerle ekseriyetle uygun görülen (Mikrokoopi terimleri ile kaidelerini) hâvi bulunan 386 sayılı rekomandasyon bu kere konsey üyelerine dağıtılmış bulunmaktadır. Üyelerce nihai olarak bir defa daha incelendikten sonra konseyin tasvîbine sunulacaktır.

YENİ ISO ÜYELERİ

1962 yılı Ocak ayından itibaren Küba ve Peru, Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı üyeliklerine kabul olunarak tescil edilmişlerdir.

ROMANYA'DA PETROL SANAYİİNE DAİR ÇALIŞMALAR

Romanya Standardları Enstitüsünün sekretaryası bulunduğu 67 numaralı çalışma grubu 2 numaralı tali (petrol sanayii malzeme ve ekipmanları) teknik komitesi, 1962 yılı Mayıs ayının 8, 9 ve 10 uncu günlerinde Bükreş'te (Asociatia Inginerilor Si Techncienilor Calea Vic-

IEC ÖZEL KOMİTELERİ

ACET	Advisory Committee on Electronics and Telecommunications.
APSM	Elektronikler üzerinde İstisare Komitesi ve Telekomunikasyonlar.
CISPR	Advisory Panel on Safety Matters
CMT	Emniyet Tertibati İstisare Heyeti.
	International Special Committee on Radio Interference.
	Radyo Parazitleri Hakkında Milletlerarası Hukuki Komite.
	International Mixed Committee on Electric Traction Equipment.
	Elektrik Çekme Cihazları Milletlerarası Karma Komisyonu, (Komitesi)

toriei, 118) toplanarak muhtelif çalışma gruplarının yıl içindeki mesai sonuçlarına ait 12 raporu müzakere edip heyetin tasvibine sunacak ve gelecek yıla ait çalışmaların programını hazırlayacaktır.

KERESTE STANDARDLARI TEKNİK KOMİTESİ TOPLANTISI

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı 99 numaralı yarı mamul kereste standardları teknik komitesi 29 Mayıs - 1 Haziran 1962 tarihleri içinde Bükreş'te (La Maison des Universitaires, rue Dionisie Lupu, 46) ilk toplantısını yaparak gündeminde yazılı, redaksiyon komitesi tütüğünü, teknik komitenin çalışma programını, parke - mozayık 2 nci avan proje rekamandasyonunu görüşecektir.

ISO DAIMİ KOMİTESİ VE STANDARDİZAS- YONUN TARİFİ :

STACO, Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatının standardizasyon bilimsel prensiplerini etüd eden bir komitenin adıdır.

ISO'nun bu daimi komitesinin 1961 toplantısındaki en önemli başarısını şüphesiz standardizasyonun tarifi ve metrik - iç sistemleri standardlarının koordinasyonunun yapılması teşkil etmiştir.

STOCO, son toplantısını İsveç'in başkenti Stockholm'da 31 Mayıs - 3 Haziran 1961 tarihlerinde yapmıştır. Gündemi çok yükli olduğu halde, İsveç Standardları Enstitüsünün toplantıyi iyi düzenlemesi ve başkanlık mevkiiini işgal eden Dr. A. Caquat'un (Fransa) bilgili yönetimi bu kısa müddet içinde Komite çalışmalarına verimli sonuçlar alımmasını sağlamıştır.

Toplantının sonucu olarak birçok rekamandasyonlar üzerinde görüş birliğine varılmış ve bunlar ISO Konseyine sunulmuştur. Başlangıçta da işaret olunduğu gibi bunların içlerinde en önemlisi Standardizasyonun tarifidir.

STACO'ya göre standardizasyon: bütün ilgililerin işbirliği ile ve onların ortak faydası için belirli bir faaliyete bir düzen içinde, sistemli olarak önlemek ve yaklaşmak için kuralların uygulanması ve formülle edilmeleri ameliyesidir. Bu ameliye esnasında bılıhassa hizmet şartları ve emniyet talepleri nazari itibare alınarak (en elverişli ekonomik durum) un sağlanması bir ön şarttır.

Bilim, teknik ve deney sonuçlarının bir araya getirilip sağlanmasına dayanır. Yalnız bugünün değil gelecekteki gelişmelerin de esaslarını tayin eder ve her gün vuku bulan yeniliklere ayak uydurup onlarla beraber ileriye doğru gider.

REKOMANDASYONLARI

200 kadar olan bu rekamandasyonların ilk otuz altı tanesi geçen sayımızda nesredilmiştir.

- ISO R. 37) Volkanize ve tabiî, sentetik kauçukun gerilim tecrübesi
- ISO R. 38) Denizlerde seyrüsefere mahsus gemi inşaatı detayları
- ISO R. 39) » » » » »
- ISO R. 40) » » » » »
- ISO R. 41) Denizlerde seyrü sefere mahsus gemi inşaatı detayları ve 220 mm. lik tulumba tapeleri
- ISO R. 42) Gemi inşaatı detayları ve mantar vanitâtörler bak.
- ISO R. 43) Uçakların üzerine temas ettirilecek makinalı krikolar bak.
- ISO R. 44) Uçaklara mahsus demir kanca anahatlarının işletilmesine mahsus direktifler
- ISO R. 45) Uçaklarda yakıt tazeleme irtibatları
- ISO R. 46) Uçmaya hazır uçakların yakıt tazeleme melerinde kullanılan hortumlar
- ISO R. 47) Uçaklardaki tuvaletlerin kanallarının sifonlarla irtibatı
- ISO R. 48) Valkerize ve naturel kauçukların sertliğinin tayini
- ISO R. 49) Dövülebilir dökme rakkorlar
- ISO R. 50) Çelik yuvalar 7 No. h rekamandasyonla ilgili olarak vidalanmış
- ISO R. 51) Akaryakıt nakliyatında kullanılan hortumların kuturları
- ISO R. 52) V. kayısları için yivli makaralar
- ISO R. 53) Umumî üstünvore makinalarda ocak bacaları tertibati.
- ISO R. 54) Umumî üstünvore makinalarda ocak bacaları modülleri
- ISO R. 55) Recine spesifikasiyonu
- ISO R. 56) Gamaleka «
- ISO R. 57) Beyazlatılmış recine spesifikasiyonu
- ISO R. 58) Kâğıtta inelinde kullanılan materyeller
- ISO R. 59) Plastik fenolik dökümlede aseton yüzdesinin tayini
- ISO R. 60) Plastik belirli bir huniden akabilecek döküm malzemesinin özgül ağırlığının tayini
- ISO R. 61) Plastik belirli bir huniden akamayacak döküm malzemesinin özgül ağırlığının tayini
- ISO R. 62) Plastik su masının tayini
- ISO R. 63) Düz transmisyon kayışlarında boyutlar
- ISO R. 64) Çelik tüpler - dis çap -
- ISO R. 65) ISO Rec. 7 ye uygun olarak çelik tüplerde yiv açıl.
- ISO R. 66) Kâğıt terimleri serisi
- ISO R. 67) Mika eb'at sınıflandırma metodu
- ISO R. 68) Vida formları
- ISO R. 69) (Sinematograf) 16 mm sinema filmleri boyutları
- ISO R. 70) (Sinematograf) 35 mm lik filmlerde foto teknigi ile ses baydi
- ISO R. 71) (Sinematograf) 16 mm lik filmlerde foto teknigi ile ses bandı
- ISO R. 72) (Sinematograf) 35 mm lik çift genişlikte ses baskısı ve terama sathi

(Devamı var)

1) National Bureau of Standards Hand Book 81.

«Safety Rules for the Installation and Maintenance of Electric Supply and Communication Lines»

196 sahife, fiati 1.75 Dolardır.

Elektrik muhabere hatları tesisat ve idamesi hakkında emniyet kaideleri göz önünde tutularak neşredilmiş bir kitaptır.

2) «British Standards Year Book 1962»
4000'i aşan Britanya Standardının hülâsalarının toplamıyla meydana getirilmiş bir kitaptır. Ayrıca ilâve edilen 43 sayfada ise ISO, IEC ve CEE'nin milletlerarası rekomandasyonları yer almaktadır. Fiyatı 15 Shillingtir.

3) American Standards Association'un neşrettiği

«The Philosophy and Benefits of Standardization»

Standardizasyondan elde edilen menfaatlar ve felsefesine aittir.

Fiyatı : 4 Dolardır.

4) «Plant Production Control»

Charles A. Kopke tarafından makina istihsal kontrolü name altında yazılmış bir kitaptır.

3 üncü baskı, 388 sayfa ve 11.75 Dolardır.

İlmî araştırmalarda ve ameliyelerde kullanılacak elle işler hesap makinası ile yapılan kontrol konusunda nazari iti-

bara alınacak hususları ihtiya etmektedir.

5) «Sample Design in Business Research»
W. Edwards Deming, New York Üniversitesi.

Meslekî araştırmalarda nümune modelleri, tatbikat teorileri hakkında bilgi veren bir kitaptır.

517 sayfa ve 12 Dolardır.

6) Sanayici Kılavuzu

KİM NE İMĀL EDER?

Hazırlayan : Cemal ÜNER
Yüksek Mühendis

Ankara 1961, Güven Matbaası, 300 Sayfa. Fiyatı 20 T. L.

Kitabın Tevzi Yeri :
Tuna Caddesi No. 10. Yenişehir - Ankara.

Tel : 11 08 54 ve 10 52 70/498

Bu kılavuz Türkiye'de ilk defa yayınlanmış olup Türkiye'nin her yerinde bulunan sanayicilerin firma adlarını, yaptığı işleri, adreslerini, telefon numaralarını, telgraf rümuşlarını ve acentalarını, satış yerlerini ihtiya etmektedir.

Kitap 2 bölümünden ibarettir. Birinci bölüm firmaların adlarına göre alfabetik olarak düzenlenmiş olup, ikinci bölüm ise mesleklerde göre alfabetik olarak tertiplenmiştir. Bu bakımından istenilen firma hakkında detaylı malumat alındığı gibi, her hangi bir konuda hangi sanayicilerin iştirak ettiği de kolaylıkla bulunabilir. Türkiye sanayiinin bugünkü durumu hakkında toplu bir bilgi veren yegâne kitaptır.

STANDARD NORMLARA UYGUNSUZLUK CEZALANDIRILIYOR

1705 sayılı Ticarette Tağşisin Meni ve İhracatın Murakabesi hakkında 1930 yılında yürürlüğe giren kanun tarım, maden ve endüstri ürün ve mamüllerinin taşışa sapılmaksızın kaliteli olarak piyasaya arzını amir bulummaktadır. Bu kanunun müeyyideleri arasında ağır para cezaları ile beraber bu yola sapanların Ticaret Odalarında açılacak kara listeler yoluyle teşhir cezası da konulmuş bulunmaktadır.

Cezaların 10 liradan başlayarak bin liraya kadar gayet geniş tutulmuş olması bu gibi taşış hallerinde sanıkların ileriye sürdükleri ve umumiyetle işçilerin atfettikleri müdafaaalar karşısında hâkimlerimiz asgarî hadler içinde kalma ve hattâ bu fiilleri çoğu zaman kabahat mahiyetine telâkki ederek beraat yoluna gitmekte idiler.

1936 yılında bu kanuna ek olarak kabul edilen 3018 sayılı kanunla bu durum sarahata vardırılmış ve bu suçlara en azından kabahat cezası verilmesine ve üç kere tekerlerinde otomatikman ağır cezaya çarptırılması prensibi konulmuştur.

Tarım mahsullerinin ihracında bu alanda işlenmiş suçlar için bugüne kadar verilmiş birçok mahkûmiyet kararları vardır. Endüstri alanında son günlerde Sanayi Bakanlığıca kontrolün sıklaştırılması neticesi yeni yeni mahkûmiyet kararlarına rastlanmaktadır. Ancak, bu güne kadar **kara liste**'ye konulmak gibi ağır bir müeyyidenin tatbikine rastlanmamıştır.

Kanun koyucusunun herkese ibret olma bakımından düşünmüştüğü olduğu bu müeyyide gördüğümüze göre ilk defa Ankara 2 nci Asliye Ceza Mahkemesi hâkimî Abidin Tankut tarafından verilmiştir.

Ankara Mahkemesi ayrıca suçlu Mehmet Kozan'ın kara listeye alınmasını ve kararın, masrafi tarafından ödenmek suretiyle gazetelelerle yayınlanması da kararlaştırmıştır.

Ankara İkinci Asliye Ceza Mahkemesinin 1961/641 esas ve 1961/724 sayılı bu kararının metnini bir örnek olarak aşağıya alıyoruz :

Suç : 1705 sayılı kanuna muhalifet
Suç Ta. : 31/5/1961

İcabi düşünüldü : 1705 sayılı kanuna muhalifetten sanık yukarıda açık hüviyeti yazılı Mehmet Kozan hakkında mezkûr kanunun 6 nci maddesiyle ceza tâyini talebinin muhtevi 22/9/1961 tarih ve 7777 esas sayılı iddianame ile açılan hukuku âmme davasının usulün 225 nci madde sine tevfikan giyaben icra kilinan muhakemesi sonunda, aşağıda yazılı huküm verilmiştir :

Lâstik ayakkabı imalâthane sahibi olan sanığın imalâthaneinde 31/5/1961 tarihinde yapılan kontrolde alınan beş çift numara ayakkabının resmi lâboratuvara tahlili neticesinde bu ayakkabıların 4/10086 sayılı Ayakkabı Mûrakaba Nizamnamesine uygun olmadığı ve böyleden sanığın hükûmetce alınan kararlara ve nizamnamelere mugayir harekette bulunduğu, suç zabit varakası ve lâboratuvar raporu ve sanığın hazırlıktaki tevilli ikrarı gibi delillerle sabit olduğundan sanığın hareketine uyan 1705 sayılı kanunun 6 nci maddesinin ilk fıkrasının ilk cümlesi mucibince **10 lira ağır para cezasıyla mahkûmiyetine**, aynı maddenin son fıkrası mucibince sanık hakkındaki karar kesinleştiğinde masrafları sanığa ait olmak üzere mahallî iki gazete ile birer defa **ilân ettirilmesine** ve sanığın isminin Ticaret Odasındaki **kara listeye** dercettirilmesine, 2 lira 50 kuruş yarım harç ile 3 lira 60 kuruş posta masrafının sanıktan tahsiline, talebe uygun ve temyizi kabil olmak üzere 20/12/1961 tarihinde karar verilerek C. Savcı Y. Ahîmet Tarık Budat hazır olduğu halde sanığın giyabında âlenen tefhim edildi. 20/12/1961.

Şeftali önumüzdeki sezonda önemli ihraç mallarımız arasına katılıyor

(Başтарafı 17. sahifede)
rica ambalajlama ve sandıklara ait
resimlerle boyutları bulunmaktadır.

Şeftali müstahsillerimiz böylükle mallarını dış piyasaların aradığı ve değer verdiği şartlar altında hazırlamak imkânlarını elde etmiş; tad ve nefaset yönlerinden buna katılan üstünliklerimiz sayesinde de yüksek fiatlara satış ya-

pabilme imkânlarına kavuşmuş olacaklardır.

Fakat bütün bunların yanında başarı kazandıracak asıl faktörün, yapılacak ticari muamelelerde dürüst davranışmak ve zarar getirse bile hiç bir şekilde hileye sapmak, dış piyasaya her sene sürekli ve gitikçe güveni artıran mükemmel yete mal göndermek ve buralarda muhit yapmak olduğu hatirdan şıkarılmamalıdır.

Ambalaj kasalarının tip, ölçü ve özellikleri

Tip	Ölçüsü (Dıştan-dışa mm.)			Ayak Uzunluğu mm.	Özellikleri
	Uzun.	Geniş.	Derinlik		
1	500	300	60	130	1 ve 2 boy meyvalar için
2	500	300	60	110	3 ve 4 » » »
3	500	300	50	90	5 — 7 » » »

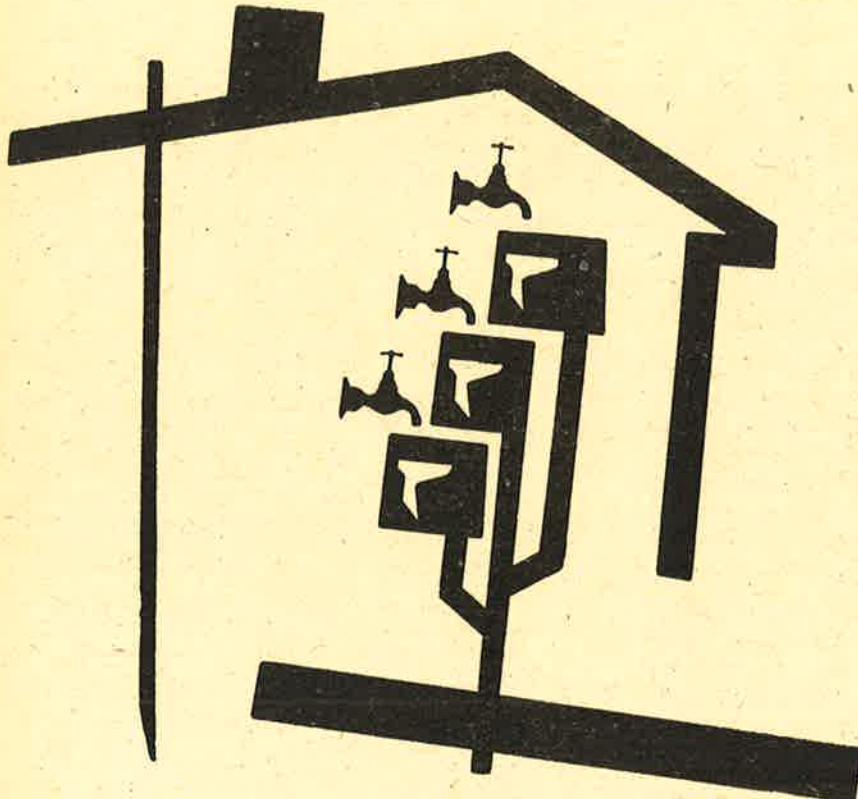
Kalın karton kutu ambalajlarının Standardizasyonu

(Baştarafı 5. sahifede)
ki bir standardizasyon için bütün alässahalarca kabule şayan arzularını bildirmektedirler.

Kapların standardizasyonunu, taşımacık eşyanın standardizasyonu takip etmediği takdirde birinci standartizasyon yani kapların standartizasyon büyük bir fayda sağlayamaz.

Bir yerden diğer bir yere nakledilecek mallar hakkında bir nizamname hazırlanmasını düşünmeye mütemayiliz.

Bertaraf edilemeyen teknik ve ticari mülâhazalarla empoze edilen ambalajların iç ebatlarına riayet edilmesi prensibini müdafaa edenlerin noktai nazarlarının daha fazla nazarı itibara alınmasını, hiç değilse, yamaz.

Tesisatinizda E R K U N T
Kır Döküm Pis Su Boru ve
Parçalarını kullanınız.

E R K U N T Malzemesi
Tesisatiniza EMNİYET ve
Size RAHATLIK sağlar.

E R K U N T Malzemesi
Daima ÜSTÜN KALİTE
demektir.

ERKUNT
SANAYI ANONİM ŞİRKETİ - ANKARA

Büro : Posta Caddesi 19/78 Tel: 11 05 47

Fabrika: İst. - Ank. Devlet Yolu 9. Km. 13 37 38

Standard — 30

BEYNELMİLEL TİCARETİN İNKİŞAFINDA STANDARDİZASYONUN ROLÜ

Milletlerarası Ticaret Odası, Bu mevzuda
çalışmalar yapıyor

Emile BERNHEIN

Beynemilel Tic. Od. Tevzi
Komisyonu fahri Başkanı

«Ekonomik mübadelelerin çerçevesini genişletmek için müsterek pazarlar kurulmasının denendiği bir devrede, beynemilel tâyin ve testbitlerdeki farkların, başka yerlerde yapılan gayretleri bozmasına engel olmak için yapıcı bir faaliyet güdülmeli lâzımdır.

Beynemilel Ticaret Odası, beynemilel standardların tesis ve tatbik edilmesi ve yeknesâk nizamnamelein tesbi ile bir hal çaresinin aranabileceğini tahmin etmektedir.

Beynemilel Ticaret Odasının bu vadideki faaliyetlerinin nihaî gayesi, ISO'nunki gibi, malların ve hizmetlerin mübadelesini kolaylaştırmak ve dolayısıyla hayat seviyesinin yükselmesine ve içtimai sükûnetin tesisine yardım etmektir.

Beynemilel Ticaret Odasında müsaahede edilen boşluklar :

Beynemilel Ticaret Odası İdaresi Heyetinin ve İcra Komitesinin, yukarıda nakledilen kararı tasvip etmesinin sebebi, Odanın Tevzi Komisyonuna vâhim boşlukların müsaahede edilmiş olmasıdır.

Beyhude gürmrük formaliteleri, tedarik edilecek belgeler, marka farklılıklar, sıkıcı kontroller ve idarenin ağır yürümesi umumiyetle zannedildiğinden de fazla olarak ittilât ve ihracatı frenlemektedir. Fakat Beynemilel Ticaret Odasına bağlı Tevzi Komisyonu bu mevzuda ankete girişmiş ve itiraf edilmemiş bir himayeciliği maskeleyen her çeşit nizamname ve talimatnamelerin mevcudiyetini testib etmiştir.

- Bu nizamnameler ekseriya,
- malların terkip veya tâyinine,
  - malların rengi, muhafazası için tâyin edilen maddelerin kullanılmasına,
  - malların eb'adına, markalanmasına yahut bunların ambalajına, mütealliktit.

Bu hususların hepsi, beynemilel sahada aynı rolü oynayan milli standardizasyon teşekküllerinin faaliyet sahasına girmektedir. Beynemilel Ticaret Odasının da vaziyeti ele alması başlıca aksaklıklärin mümkün olduğu kadar kabuk ortadan kalkması için yukarıdaki teşekküllerin çalışmalarını teşvik edecektr.

Bu aksaklıklär ekseriya, mevzuat hükümlerinden meydana gel-

mektedir. Fakat bu aksaklıklär, memlekettenden memlekete değilse bile, mintikadan mintikaya farklı bir durum arzeden yerleşmiş adetlerden de nes'et etmektedir.

Bu yazında, tecrübeberden istifade ile birkaç durum üzerinde durulacaktır.

Câri mübayaalar için Japonyada iki nev'i balık hazırlanmaktadır. Bunlardan biri Avrupa memleketterine, diğer nev'i de bransların ayrlılması memleketimize nazaran daha dar olan Amerika Birleşik Devletlerine sevk edilmektedir.

Diğer taraftan, her yerde umumi olarak elektrik ampulleri buruludur. Bazi memleketterde ise süngüllü elektrik ampullarına rastlanmaktadır.

Bu kadar harci âlem malların evsâfi üzerinde anlaşmak o kadar zor değildir. Bir memleket sınırmidan diğerine geçildiğinde pîkaplardaki devir adedi 78, 45, 33 lük yeknesâk yerine, bugün yüksek tansiyonlu elektrik şebekelerinin voltajlarında ve televizyon kanallarında olduğu gibi farklı bir durum gösterseydi vaziyet ne olurdu?

Hassas fotoğraf kâğıtlarının sârat ve inceliginin kriterlerini tâyin eden birçok standartların mücidiyeti bilinmekte ve hoşa gitmektedir. Resim çekmeye kaybedilen buncu zamanın ve israfın sebebi standartların çöküğü değil midir? Seyahatte fotoğraf makinası kullanacak amatör bir kimse beraberine bir karşılaşım tablosu aldığı takdirde DIN, ASA yahut Scheiner'in derecelerini pek alâ birbirine karıştırabilir.

Bütan gazının kamplarda kululanılması Almanya hariç her yerde artmaktadır. Almanya'da mevzuat hükümleri dolayısıyla bu gazın kululanılması yavaş yavaş artmaktadır. Keza İsviçre'de bütan gazi kullanılan ısıtma cihazları bazı şartlara cevap vermek ve kullanılan gazın kimyevi formülünü işaret etmek zorundadır.

En büyük fantezi, konfeksiyon elbise ölçülerinde kendisini göstermektedir. Meselâ kadın elbiselerinde 44 fransız beden ölçüsü tesadüfen 44 beden italyan ölçüsüne tekabül ettiği halde, 42 Belçika, 40 Hollanda ve 34 Amerikan beden ölçüsüne tekabül etmektedir. Vasatî si-

luetler memlekettenden memlekete değiştiğinden her memleket (beden ölçü, göğüs ölçü, boy ölçüleri alarak) her bedene uygun gelen ölçü tiplerini tesbit etmeye meyletmektedir. Bu durumda mesele, farklı işaretli müsterek bir kod kullanarak millî standardizasyonları koordine etmektir. Eğer bu mesele kabucak halledilmese, müstehlik için bitip tükenmez mahzurlar meydana gelecektir. Korrespondansla satışı genisletecek ve çok kazanacak bir moda satış mağazası, prova etmeden sipariş vereceği bir elbisenin hâiki ölçülerini hususu da bir müsterinin kararsızlığı dolayısıyle frenlenmiş olacaktır.

AFNOR'un standardizasyon ölçülerinde ve NF-mekâp defterlerinde ölçü tatbikatından sonra, evvelce bin çeşit defter ve benzeri maddelein adedî, bugün 73'e inmiştir.

Maalesef bu 73 model diğer Avrupa modellerininin her zaman aynı değildir. Bunun delili büyük mağazaların ellerindeki stoklardır. Halbuki bu mağazaların lüzumsuz nevi mal stoklarını artırmamakta ne kadar dikkatli oldukları malîmdür. Bu hususta aşağıdaki tablonun tetkiki faydalıdır.

Böyle muhtelif tipler karşısında — faydalı ve ekonomik — çalışma, araştırma ve müsterek mübayaada-ki karışıklığın ne olacağı tahayyül edilebilir. Mübaya merkezlerine çok fazla miktarda mal tedarik edebilecek olan birçok fabrikatörler bunu yapamamaktadır. Zira bilhassa kalite ve sekil değişiklikleri de nazari itibara alındığı takdirde perakende-iler esasen çok tutunmuş bir serinin modellerini elimine etmekte-lerler.

Yatak, yatak çarşafı ve yatak örtüleri için de aynı müşkül durum mevcuttur. Müsterek Pazar anlaşmasının el emeği transferlerini ve dolayısıyla memlekettenden memlekete göçleri ve yerleşmeleri kolaylaştıracağı doğru ise Alman mamûlü yataklara, Fransız yatak çarşaflarını veya Alman yatak örtülerini Fransız mamûlü yataklara uydurmak mevzu bahs olduguunda göç edenler ne kadar komplikasyonlarla karşılaşacaklardır?

Müstehlikin hizmetinde

Yatak çarşafları münasebetiyle birçok memlekette imalatçılar ve '(Devamı arkada)

tüccarda yaygın olan üzücü bir adet üzerinde durmak gerekiyor; o da şudur : etiketler üzerine kumaşın neden yapıldığı ve eb'atları yazılmalıdır. Mekanik vasıtalarla bu mallar daha önceden çekilerek getirilmiştir. Bir defa çarşaf veya örtünün etrafı, muayyen ölçüde daralma payı bırakılmaksızın bastırıldığı takdirde, 1.75 metre uzunluğunda kaydedilen yatak çarşafının 20 cm daha kısa geldiğini görmek her zaman mümkündür.

Kötü niyet ve hilenin mevzu bahs olmadığı farzedilse bile, bu nevi hareket müstehlikin ihtiyaç ve arzularını iyi bilmemekten ileri gelmektedir. Müstehlik her şeyden evvel alacağı yatak çarşafının ne büyülükté bir yeri kaplıcağını bilmelidir. Kenar kıvrımlarının daha geniş veya daha dar olması tali derecede bir malumattır ve bu müsteriye olduğu gibi takdim edilmelidir. Bu şekilde üzüntüyle karşılaşanlar pek çoktur. Bu nevi hayal kırıklıkları müesseseseye olan itimatsızlığı arttırmış ve ondan daha fazla olarak imalatçılara ve tevzi edenlere haksız muameleler yapılmasına sebebi olur.

Diğer bir misal : buz dolaplarının hacimlerinin su kadar veya bu kadar olduğu iddia edilirse ölçümü çok güçtür. Zira buz dolapları ekseriya geometrik olarak basit şekilde değildir. 180 litre hacimde bir buz dolabı alan kimse hakikaten bu hacimde bir dolabı algıına inanır. Kabatasla yapılan bir kontrolda buz dolabının hacminin ekseriya küçük olduğu görülür. Bu neden böyledir? İmalatçı dolabın dış ölçülerini nazari itibara almış ve böylece buz dolabının dış hacmi ile iç hacmi arasında bir karışıklık meydana getirmiştir. Tüccar bu kapasiteyi daha fazla iddia etmekte ve nihayet yaklaşılabilen hata yüzde 20 yahut yirmi beş civarında olmaktadır.

Standardizasyonun büyük faydalardan biri, müstehlike, kaybedilen emniyeti tekrar verebilmek için emin esaslar bulmaktır. Standarda uygunluğunu gösteren marka bulunabilen en iyi garantidir.

Müstehlikin himaye edilmeye ve aydınlanmaya ihtiyacı vardır. Burada standardizasyonun en başta gelen görünüşlerinden biri üzerinde durmak lazımdır; bu da müstehliklerin menfaatlarına hürmettir. Fabrika teknisyeni ile müstehlikin noktai nazarları arasında bir çatışma olduğu zaman gelecek standardların evsafının tesbiti hususundaki münakaşa müşterinin veya müstehlikin görüşlerinin galip gelmesi lazımgelir. Tecrübe sunu göstermiştir ki, hakikaten müstehlikin arzularına teknik bakımdan uyma olsayıdı, bu arzuya uymaların, müstehlikin arzularını sükütlə geğıştirmeyi haklı gösterecek kadar ne adet itibariyle fazla ve ne de tahammül edilmez nev'iden seyler olmadığı görüldür.

Müstehlikin arzularından bahsederken elbette ki modanın, snobizmin yahut herhangi bir mintika yahut içtimai sınıfın aşırı hayranlığı-

nin meydana getirdiği bu geçici temayüller de unutulmamalıdır.

Zaman ve mekâna göre değişen zevklerin ötesinde hiçbir standartın bir formül içine sıkıştırılamayacağı gözönünde bulundurularak, bütün memleketlerdeki müstehliklerin esaslı ihtiyaçları, aranıp bulunur. Bunlar da kalite, dayanıklılık, kullanılması uygun, zamandan, gayretten ve maddeden tasarruf v.s. dir.

Müstehliklerin bu taleplerine hürmet edilmelidir. Zira bunları tanımamak ve tatmin etmemek mübadelelerin meşruiyeti kaidelerini sukutı olarak frenlemek demektir. Beynelmile bir standardizasyonun, tesirli, adilane olabilmesi için herşeyden evvel nazari itibara alacağı talepler burlardır.

Netice :

Nereden gelirse gelsin, hangi şekilde meydana çıkarsa çıkışın diskitriminasyonları yok etmeye azimli olan Beynelmile Ticaret Odası ciddi bir mücadele yapmağa kararlıdır. Oda, sebebi ve neticeleri bakımından, sağlığı, âmme sıhhati, mübadelelerin meşruiyeti vs bakımından, iş adamları ve hükümetler için hımayecilik temin eden kaide ve nizamları hatır gönül dinlemeden ortaya koymaktadır.

Başka memleketlerdeki standardlardan farklı olduğu için seçilen bazı standardlar açıkça tayin ve testibl edilerek millî maddeler, bunlara uygun olmayan yabancı maddelerin zararına favörlü duruma getirilir.

Standardizasyonun mevcut olmasının aşağıda görüldüğü gibi hoş gitmiyen neticeleri vardır :

- istihsalın tahdidi,
- stokların geç erimesi,
- aletlerin birbirinden çok farklı olması,
- yatırımların yetersizliği,
- nakliye ve el değiştirmenin çokluğu,

- etiket, ambalaj, marka karışıklığı,
- müessir garantilerin olmaması,
- malların pahalılılaşması.

Bu hoş gitmeyen neticeler ayrıca pahali ve tahditli istihsalın gayıri ekonomik oluşunu da ilâve etmek lazımdır. Bu da netice itibariyle, beynelmile ticari mübadelelerdeki yavaşlamayı meydana getirir.

Beynelmile Ticaret Odası, müsterek standardları tercihan sağlamak için bilhassa Avrupa Câmiâsına dahil memleketlerde millî standardizasyon teşekkülerini derhal dâvet etmiştir. CECA Euronormları ile takip edilecek bir misal vermiştir. Büttin diğer sahâlarda olduğu gibi, bu sahâda da artık bir (Fransız), (Alman), (İtalyan) v.s. gibi değil, faktat bir (Avrupalı) gibi düşünülmeliyiz.

Kaldı ki, Küçük Ayrupa ölçüsündeki bu koordinasyon ISO'nun gayretlerini köşteklemek söyle düşsun, aksine bu gayretleri teşvik etmelidir.

Hakikaten Avrupa'nın kalbinde standardları müsterek olan bir milletler guruhi kurulursa, bu câmiâya dahil olmayan memleketler ve Serbest Mübadele Bölgesine dahil olan memleketler Altılar misâlini takip etmeye ve onların standardlarını kabul etmeye meyledeceklerdir.

Böylece standardizasyon hareketi gittikçe yayılacak ve dünyanın en geri memleketlerine kadar ulaşacaktır. İşte üç çeyrek asır evvel metrik sistemin yayılması da böyle olmuştu.

Bu büyük ümit gerçeklesinceye kadar Beynelmile Ticaret Odası, ekonomik gelişmeye ve içtimai ilerlemeye mânî olan engellerle mücadele etmek üzere, esasen daha simdiden temasta olduğu milletlerarası teşkilâtlar ve mesleki teşekkülerle olduğu kadar ISO ile de işbirliği haline girmiştir.

Memleketler	Mektep defteri Eb'atlar	Blok not mm olarak	Resim deft.
Fransa	170/220	210/270 135/210	170/220 245/315
Belçika	167/210	210/275 180/270	180/270 270/360
Hollanda	165/210 145/215	270/360 1/4 Sayfa No. 1/8	225/300 170/250 230/330
Almanya	148/210	148/210	210/297
İsviçre	210/297 148/210 148/105	210/297 148/210	210/297 148/210 148/105
Danimarka	220/175 110/175	135/210 175/210 210/270	A3 A4 A5
İsveç	165/200	210/300 168/200 210/310 105/160	140/180 160/240 220/270 240/330 270/350
Norveç	170/210 210/290	170/210 210/290	104/180 150/210 210/290 240/340
Finlandiya	210/297 148/210 148/105	210/297 148/210 148/105	A3 210/297 148/210

(Bastarafı 21. Sahifede)

DÜNYADAN STANDARD HABERLERİ

Bu, korumayı sağlayacak men-
balarımızda lüzumlu değişiklikleri
yapmak ve arzu edilen maksada u-
laşabilmek için iktiza eden tedbir-
leri derhal almak ihtiyacındayız.

Bu gergi güç bir istir, fer-
ragat ve fedakârlık ister. Bununla
beraber neticeyi elde etmek hu-
susunda bu komitenin yeter dere-
cede tecrübe ve kudrete malik ol-
duğuna ben sahsen eminim.»

Ev Ocakları için emniyet tertiabı

Britanya Standardları Enstitüsü,
bu kere eve ocaklarında alınması lä-
zim gelen emniyet tertiabı ve türlü
kazaları önleme konuları ile ilgili
bir broşür yayınlamıştır.

İngiltere'de yapılan bu uyarma-
lardan ilham alarak Yeni Zelanda
Standardları Enstitüsü de üç mühüm
standard vücude getirmiştir. Bu
tedbirler alınmamış olsa idi, aynı
konuda mutad kazalar gelecek gün-
ler içinde tekerrür edecek, kendi yu-
valarında zuhur eden yangınlardan
yüzlerce insan muzdarip olacak ve
bazları da belki hayatı veda ede-
ceklerdi.

Bu neviden kazalara en fazla
maruz kalanlar küçük çocukların.
Yaşı insanlar ikinci gelmektedir.

Üstü açık yakıt ocakları gerek
çocuklar ve gerek yaşı insanlar i-
çin başlıca hedef teşkil eder. Yakı-
lan atesin açıkta bırakılmış olma-
سى önyecek tedbirler, Yeni Zelanda
Enstitüsünün 1581 sayılı stan-
dardında gösterilen yanım tertiab-
ının istimali halinde tamamen alın-
mış olur.

Britanya standardlarına benzinen
ve ocakların etrafına dairen
madâr çevrilmiş olan bu tertiab ga-
yet emin bir mania teşkil etmekte
ve küçük çocukların tarafından ye-
rinden oynatılmasına imkân verme-
mektedir.

Elektrik radyatörlerinin izole e-
dilmemis çubuklarla mücehhez bu-
lunmasının ötedenberi ne derecede
tehlikeli olduğu alâkadarların ma-
lûmudur.

Bu konu ile ilgili olarak neşrolu-
nan 1958 tarihli Sağlık Bakanlığının
yanım tertiabı nizamnameleri ile zikrolunan tehlikeinin önüne ge-
çilmiş bulunulmaktadır.

Yeni Zelanda Enstitüsünün bu
hususta vücude getirdiği 1256 sayılı
standardda yer almış olan şartlara
aykırı tertiabı haiz olan elektrik
cihazlarının satışı men edilmektedir.

SAFOLUX
Synthetic Enamel

OTOMOBİL, TRAKTOR, KAMYON VE
HER TÜRLÜ DEMİR VE TAHTA AKSAM İÇİN
EN İDEAL SENTETİK BOYA

dURMUŞ YAŞAR ve GULLARI
BOYA, VERNİK VE REÇİNE FABRIKALARI, İZMİR

Standard — 31

BADA

TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

İZMİR-İSTANBUL-ADANA-ANKARA

KURU ÜZÜM ve PAMUK
İHRACAT İŞLERİ

İZMİR
P.K. 355
Tel. : 22113 - 35095

İSTANBUL
P.K. 1113
Tel. : 27 13 15

ADANA
Tel. : 2457

ANKARA
Tel. : 12 95 16

Standard — 32

SUMMARY OF ARTICLES IN THIRD ISSUE OF «STANDARD» MAGAZINE

EFFECTIVE RESULTS

After pointing out that this month has been fortunate from the viewpoint of standardization, the article goes on to report that the Standard for Orange Fruits proclaimed by the Institute has been made mandatory, and that from now on our oranges, lemons, tangerines, and grapefruits will be exported in dimensions and packing in conformity with standard characteristics.

Furthermore, the Technical Board at its meeting towards the end of March started studying four new standards and approved one of these, the standard on ready paint.

Thus, the standards of the Institute have attained nearly 400 leaflets comprising 39 sets, and among these standards the one on hand-woven Turkish rugs, comprising features of world-wide originality, will prove of great advantage in bestowing new value on our rug industry.

The article concludes by stating that the standards on peaches and on grapes are also about to be completed, and that therefore the month of March can be considered a period of rich harvest.

SINCERE COOPERATION

BASIC CONDITION OF DEVELOPMENT p. 3

The article starts off by stating that, since in the world of today every subject is split up among various fields and since this necessitates separate specialists, true and sincere cooperation is essential if a service is to be properly performed. It goes on to say that closing our foreign trade deficit is a national matter which also requires teamwork of the same kind, that

Fruitful soil,
Credit,
Plentiful production,
Faultless goods of quality,
Unadulterated sizing and packaging Standard,
Good storage, organized transport,
Conformity to foreign markets and information about such markets,

plus other services all form part of the question, that because it has not been possible to date to set up cooperation between the Ministries and organizations concerned with these matters, not only have no effective results been possible, but also repetitive work has thus been entailed, that therefore this system must be abandoned and the method of service by teamwork adopted, and that the effective results achieved by the Turkish Standards Institute is a vivid example of such cooperation.

The article goes on to point out that the State Planning Department and the Export Development Study Center, set up during the last years, were pioneers of cooperative teamwork, that if such a method is implemented in all the branches subject to planning, our national problems would be easily solved, that therefore the said method must be applied to all these fields, and that the Turkish Standards Institute is already applying this method and receptive to any new attempt at cooperation.

STANDARDIZATION OF HEAVY CARDBOARD BOXING FOR INTERNATIONAL TRANSPORT OF QUICK DETERIORATING FOOD MATERIALS p. 4-5

This paper presented at the Wageningen Symposium can be summarized as follows :

As a result of the tests, performed by the inland transport Committee of the European Economic Commission, on the subject of criterions for heavy cardboard boxing to be manufactured for quick deteriorating goods, it was seen that the following items would have to be determined :

1. The materials that can be packed in cardboard boxes.
2. The containers able to withstand pressure, falling, dismembering and distortion.
3. Package dimensions.
4. Inspection services.

The producer as well as the carrier and the seller of quick deteriorating materials consider the packing expendable after use. This procedure results both in easier accounting as well as in proper production of the goods and is therefore to be recommended. Carton boxes facilitate self-service and also serve as a unit measure of fruit, but rail, road and air

transporters fail to take proper notice of these recommendations and continue to transport fruit like cherries and strawberries in timber boxing thus causing certain wastage. Since it is a question of supplying the customers with goods of quality in customary sales units, timber boxing cannot ensure such a supply. Whereas the carton box manufacturing machines can easily switch from boxes of one size to another.

Carton box standardization depends on :

— Ease of use by producer and seller,

— Ease and speed of transport,

and the primary standardization obtained from test results should be reconsidered from the viewpoint of new conditions and requirements imposed by conformity to need, proper protection, eye appeal and customer attraction, and carton boxes that can be easily assembled should be studied.

It is urgently recommended that a solution be found for the inner and outer dimensions of boxes that can be effectively transported.

Carton boxes are already on the way to solving all these problems, and their inner dimensions are being expressed in the world in terms of length and breadth.

It is recommended that the carton boxes suitable for various materials be selected according to the nature and quantity of the goods to be packed in them. Through the use of carton boxes the foods can be offered to the customers as very small units placed on trays. Since these goods are very similar to each other, they can be easily packed in the boxes without waste of space.

The federation of carton box manufacturers as well as the users thereof wish to draw public attention to these boxes that render a true standardization possible. Of course, the expected advantages cannot be realized if the goods to be packed in the boxes are not equally standardized.

MR. CHUTTER RETURNS TO TURKEY p. 6 ON HIS PREVIOUS ASSIGNMENT

Plr. Reginald F. Chutter B.F.C., honorary member of the Turkish Standards Institute and Consultant for Turkey at AID, has been re-assigned and returned to Turkey. He has served in various administrative positions with banks, in the fields of commerce, export and marketing, in presiding over Chambers of Commerce, Commodity Exchanges, Exporters' Unions as well as executive in the Foreign Trade Organization of the Greek Government, and joined the AID in 1951 to serve in various positions in China, Beirut and Turkey, during which last duty he rendered outstanding service in the realization of the Turkish Standards Institute laboratories. His re-appointment in Turkey has caused much satisfaction.

PORTRAITS FROM THE WORLD p. 7 OF STANDARDS

Mr. Geoffrey Cunliffe, the Chairman of the British standards Institute, was member of the Government Committee that drew up recommendations for the eventual structure of the said Institute, and occupies an important position among the distinguished consultants of the Institute since the start of developments in international standardization. He served mining interests in Arizona and Mexico, was General Manager and Board member of the British Aluminium Ltd. Co., served in various positions in the Ministry of Trade and the British Aluminium Co., in 1949 was on the committee preparing the statute of the B.S.I., later served on the Financial Committee and the General Council of the same Institute, became Chairman of its Executive Committee, and was made General Council Chairman last July. His capabilities are of a genial order.

Mr. Binney, Director of the British Institute, is a graduate of the London University engineering school, was appointed to the Ministry of Trade in 1929, ultimately became the first Chief of its engineering section and its Under-Secretary in 1947. He has rendered valuable services since taking up the administration of the Institute, showed special interest in the application of standards in the field of industry, pioneered international standardization and electro-technical work, was therefore elected member of ISO and chairman of the O.E.C. Standards Committee, in which capacity he traveled to many countries and made recommendations, and

is at present member of the Executive Committee of the national physics laboratory, honorary member of the American Standards Engineering Union, and has acquired the title of C. B. in 1950.

CHARACTERISTICS OF TURKISH STANDARDS

p. 9

The standards, that occupy an important position in our social life, branch out into various kinds such as

- Basic Standards
- Materials Standards
- Procedure Standards
- Service Standards

and are prepared differently with varying contents depending on the social and cultural nature of the nations they pertain to. As opposed to the standards of advanced countries, containing only provisions and not mandatory except for those that pertain to protection of life and property, in undeveloped countries the necessary standards are made mandatory and of an educational nature. The Turkish Standards are of this second category and are divided into the following five main sections :

1. Subject, description, limitations
2. Classification and features
3. Inspections
4. Marketing
5. Miscellaneous Provisions

In these standards :

- a) The subject is described and its limitations defined,
- b) The physical and chemical features are enumerated, the types and grading of the various classes according to these features are shown, and the qualitative elements that determine these classes are indicated,
- c) The inspection procedure is described, the quantity required therefor is defined, and the instruments and methods by which the inspections are to be made are specified.
- d) Preparation of the goods for the market, the materials and dimensions of the packing which is to contain it, and the signs and marks to be put thereon are described.
- e) Any national and marketing traditions, if any, pertaining to the preparation and sale of the goods are specified.

In this manner the Turkish Standards are rendered useful to the countrymen in every way.

NEWS FROM THE TURKISH STANDARDS INSTITUTE. STANDARDS ON THE FOREFRONT IN EVERY FIELD

p. 10-11-12

Since standardization is an important factor in protecting national industry until such time as it can compete with foreign products, in improving the quality of our national industrial products and our agricultural produce, and in holding these subject to continued inspection, the Ministries are demanding many standards from TSE, which is trying to meet these requirements with all its resources, and therefore no effort should be spared in extending the service capacity of the Institute in the above-mentioned field.

A NEW INTERNATIONAL STANDARD UNDER WAY. FRESH POTATOES

Since Turkey is better placed to raise produce in early seasons than are the countries of Central and Southern Europe, potatoes can eventually become an export subject, and therefore Turkey also is joining in the work on an international standard for this produce.

MEETING OF PREPARATORY GROUP CHAIRMEN OF T.S.E.

At this meeting the conditions under which the standards for 653 social housing units demanded especially by the State Planning Organisation could be prepared were discussed and decided on.

REGULATIONS ON FILBERTS EXPORT INSPECTION BEING REPLACED BY STANDARD

The «regulations on inspection of filbert exports», which can no longer fulfil the requirements of the day because it has been in effect for so long, has been taken up by the Institute upon demand by the Ministry of Commerce, and work on a standard for filberts has been started with the cooperation of the Ministries of Commerce and of Agriculture.

MEETING OF THE COUNCIL OF EXPERTS OF TURKISH STANDARDS

The Council of Experts of the Institute, comprising 20 persons met with 16 of its members present on March 28. Their agenda consisted of examining the standards for,

- 1 — Handwoven Turkish rugs
- 2 — Electric Switches
- 3 — Plugs and Sockets
- 4 — Ready - made oil paint

Of these, the standard on ready-made oil paint, which had been finished, was accepted, and it was decided that the other three should be further studied and submitted for decision to the meeting to be held on April 11.

«REGULATIONS ON IMPLEMENTATION OF TURKISH STANDARDS» TO BE CHANGED

Due to the implementation of Statute 132 regarding the founding of the Institute as well as to certain unforeseen aspects of our exports and to necessities arising out of results obtained, the need has arisen to alter the «Regulations pertaining to the implementation of Turkish Standards». This matter has been referred by the TSE Board to the statutory preparation group, and work on this proposed change started.

STANDARD ON ORANGES MADE MANDATORY p. 13-14

Figures are given on the orange production and export quantities of Turkey and comparisons made. For the purpose of developing these exports, the standards prepared thereon were made immediately mandatory by the Government. Turkish oranges being superior in quality and taste to their foreign counterparts, the measures to be taken in the fields of production, market preparation and sales are recounted, and the decision thereon by the Council of Ministers is reproduced.

NEW STANDARDS p. 15

The draft standard on «ready-made oil paint», which acquired the character of an optional Turkish Standards at the last meeting of the Council of Experts of the Institute, is analyzed.

Ready-made oil paint is defined, its limits of implementation drawn, and its classes and types as well as its characteristics are individually explained. The kind of packaging for the market, the quantities to be marketed, and the kind of writing and marks to be put on the packages are explained. Due to these standards, ready-made paint manufacture will develop and the consumer will obtain trustworthy paint.

OUR PEACHES TO BE ONE OF OUR IMPORTANT EXPORT ARTICLES NEXT SEASON p. 16-17

The Turkish peaches, produced abundantly in various regions of Turkey and consumed by everybody with delight, are superior in quality. Exports of peaches should be treated as important in export development. Experience gained from certain export sales already effected has prepared the ground for working on the subject, and even now the light of this experience has led to the obtention and planting of certain seedlings that yield peaches to Turkey in the early and late seasons. The export of peaches under supervision by specialists concerned has resulted in contacts with foreign markets, and the conditions prevailing there learned. Upon learning that a joint standard for peaches was being prepared for Europe, it was decided to join in this work, and at the same time a Peach Technical Committee was set up at the Institute, which experts from the Ministry of Agriculture and from production regions were invited to join, and a draft standard was drawn up by taking into consideration the local conditions as well as the international peach standard. The bases of the Turkish Peach Standard are also described article by article.

The subject matter of the standard is table peaches, of which the raising, the kinds, the qualities, the characteristics, the faults and damages, and the permitted tolerances are explained. The kinds of packages and the manner of marketing, the marks and signs on the packages, the manner of inspection, the particulars to be taken care of during storage and transport are explained. The pages affixed to the standard contain sketches and drawings of paskagang and paskages.

In closing, the point is stressed that honest and sincere action in implementation is required if the advantages expected from standard are to be realized

PROPAGATION OF INDUSTRIAL STANDARDIZATION IN JAPAN

p. 19

Japan, being one of the foremost industrially developed countries of the twentieth century, realizes the importance of standardization. The printing and distribution of standards are undertaken by the Japanese Standards Institute, while implementation is carried out by the Government, even the municipalities being equipped with the means to take part in such implementation. Priority treatment is given to products carrying the seal of Japanese Industrial Standards, and private organizations are urged to act similarly. In this manner standardization acquires value, and gains the character of a mandatory standard in the inspection of export goods. The Government thus becomes instrumental in propagating the consumption of goods carrying the seal of the industrial standard, and the factories that distinguish themselves in this service as well as agents that prove of service are rewarded. The radio is used to make people aware of this field of action, lectures are given, exhibits held, and lessons thereon taught in schools. The Chambers of Industries and productivity centers also join in these activities, and monthly festivals are held in the name of «Industrial Standardization Month» during which awards are given to those that take part, and many private organizations cooperate in this. Figures are given on Government budgetary allocations for this promotion.

WORLD STANDARD NEWS.

IMPORTANCE OF STANDARDIZATION TO WOMEN

p. 21

The New Zealand Standards Institute is considered one of the important gears in the mechanism of modern life. For 25 years it has performed signal services in this field. The women holding office in the council of standards take part in this work. The expression «standard» is a sign of confidence and of quality, and for a standard in this sense to be prepared, those concerned have to work without any thought of personal advantage. Since women hold the security of their home above all else, they can be of great service in such subjects as measures to be taken for explosives, electric blankets and fires. From construction materials to school supplies, shoes, electric water heaters and waste bins, everything should carry the seal of the industrial products standard. Such seals ensure priority for the goods which should be checked from time to time. Since parallel with the public demand for the seal, standardization would become more general, industrial standardization would spread in proportion with the importance that women place on the presence of the seal. In view of this, the Institute organizes meetings for this purpose and renders all necessary assistance.

GREAT BRITAIN AND THE METRIC SYSTEM

At the annual regular meeting of the standardization engineers in 1962, the changeover to the metric system is to be discussed with special emphasis on the role of standardization in taking full advantage of administrative skills, and in increasing financial profits as well as on the standardizing of packages.

PROTECTION OF CONSUMER HEALTH

The Secretary for Health and Education Abraham Ribicoff has set up a new consultative committee that is to discuss and make recommendations on protection of the consumer in the matter of food and medicine. The materials involved attain a value of \$ 100 million, and therefore the said committee will have to start work immediately. The public expects a lot of results from the committee, and it is hoped that this difficult assignment will be fulfilled by self-denial and sacrifice.

ISO AND IEC NEWS.

U.N. SCIENTIFIC AND TECHNOLOGICAL CONFERENCE

p. 22-23

The ISO General Secretariat has called member nations of the organization to a meeting in February 1963 to discuss aid to underdeveloped regions. At this meeting investigation will be conducted and decisions adopted regarding the propagation of the advantages resulting in economic fields due to latest developments in science and technology.

Further news are the following :

- At the council meeting that ISO will convene in July 1962 the report of the General Secretariat, the work performed and the recommendations made by the Technical Committee, and other international relations will be discussed.
- Seven recommendation drafts regarding copper and

its alloys have been sent to TSE for their comments, and these drafts are under scrutiny by the Mining Preparatory Group of the Institute.

- Technical Committee No. 78 of the ISO, occupied with aromatic carbon and hydrogen derivatives will meet at the Hague in June 1962 to discuss sample taking, specific weight, density, sulphur tincture amount, terminology and distillation methods.
- ISO's Documentation Committee, designated as No. 46, has sent to the members its approved recommendation on «Microscopy terms and methods». After this re-study it will be submitted to the approval of the council.
- As of January 1962 Cuba and Peru have been given membership in ISO.
- Committee No. 11 on «uniformity of boiler codes» will meet in Essen Germany, in April 1962.
  - Committee No. 46 on «documentation» will meet in Paris in June 1962,
  - Committee No. 43 on «acoustics» will meet in Baden in September 1962,
  - Committee No. 78 on «aromatic lotions» will meet at the Hague in June 1962,
  - Committee No. 34 on «Agricultural Foodstuffs» will meet in Paris in June 1962.

The TSE has been invited to take part in these meetings.

PENALTIES FOR NON-CONFORMITY WITH STANDARDS

p. 25

According to the provisions of Statute 1705 effective as of 1930, persons guilty of acting contrary to the measures taken by the Government for the purpose of preventing dishonesty and adulteration in trade provides for a fine of from 10 to 1000 liras. In view of the fact that, despite this penalty, these provisions were not being implemented for various reasons, the need arose to pass Statute 3018 in 1936 re-activating the penalty provision, whereupon sentence was passed for crimes in agricultural product exports, going even as far as putting some of the guilty parties on the black list. A copy of one such sentence is given.

THE ROLE OF INTERNATIONAL STANDARDIZATION.

INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE STUDYING THIS SUBJECT

p. 27-28

In the process of setting up common markets aimed at the development of economic exchange, it is necessary to do away with differences and contradictions that would render these efforts futile. Consequently, the «International Chamber of Commerce» can perform this service by establishing standards of international character. In such an undertaking it can well be taken for granted that bodies like the international standards organization (ISO) can render specially significant services. The distribution committee of the said Chamber having reached the conviction that international exports were being hindered by difficulties such as unnecessary customs formalities, tradename differences, and irksome controls, instituted inquiries, and determined that even secret protective measures were being applied, all of which lie within the province of standardization activities. Consequently the prevention of such things can be brought about solely by putting up international standards. As examples of the above-mentioned differences it is cited that two kinds of fish are prepared for export in Japan, that in some countries different kinds of electrical material is manufactured, and that similar differences have been observed in the fields of photographic machines, butane gas and readymade clothing. As a result of such situations, unnecessary stocks accumulate, exports are rendered sterile, and the consumer is confused. If common markets are set up and uniform standards prevail, such obstacles would disappear, labor transfers and emigration would be made easier, the consumer would have confidence in goods and the standards would produce a balancing of rights between the consumer and the manufacturer. Standardizing should of course also take due notice of tastes and fashion trends at the same time as ensuring economy and durability. The international Chamber of Commerce seems to be decided to work for this goal. Therefore every person is called upon to think as a European and since it is hoped that in this manner normalization will spread and gain strength, the international Chamber of Commerce has applied to the international bodies concerned and especially to the ISO.